

PAKELKIME VĖLIAVĄ GYVENIMUI

Dr. Leonas Milčius

(Seimo nario, Kovo 11-osios akto signataro
kalba iškilmingame LR Seimo posėdyje)

Pone Respublikos Prezidente, gerbiami kolegos Seimo nariai, Kovo 11-osios Akto signatarai, garbingieji svečiai, mieli Lietuvos žmonės, tautiečiai, gyvenantys įvairiose pasaulio šalyse!

Daug džiugių ir istorinių momentų buvo pergyventa šiuose rūmuose, šioje salėje. Bet niekados, manau, nebus galima pakartoti tų akimirkų, to jaudulio, ryžto ir prasmės, kurią, kaip pačią didžiausią Dievo ir likimo dovaną, teko patirti čia, prieš šešerius metus. Žmogaus gyvenime ir vienos tokios dienos turėtų užtekti.

Tada, priėmus įstatymą "Dėl valstybės pavadinimo ir herbo", o šilkinėi trispalvei uždengus senąją herbą, politinė kalinė Jadvyga Bieliauskienė įteikė per okupacijos dešimtmečius išsaugotą senąją herbą – VYTI. Atrodė, kad tuomet buvo užbrėžta nesunaikinama riba tarp okupacinės praeities su jos smurtu bei kančiomis ir ateities – visų lauktos, dar nepažintos, bet brangios, kaip gyvybė. Į Kovo 11-ąją atėjome suburti Sąjūdžio, aukštai iškėlę laisvės vėliavas. Ir nebuvo tada svarbesnio kito simbolio, išreiškusio valstybės pavasarį, tautos gyvastį ir stiprybę. Tik ar išsaugojome tų dienų vėliavų grožį ir prasmę? Ar nepadarėme valstybės vėlavos tik vienu iš atributų oficialioms įstaigoms, šventėms?

Juk vėliava – tai tautos idealai, jų supratimas ir vertinimas.

Praėjo šešeri nepriklausomybės metai. Ar stiprėjo valstybingumas, ar tvirtėjo valstybės ir tautos idealai? Turime valstybinius ordinus, vardus, laipsnius, pasiuntinybes, įtvirtinome valstybingumo požymius, pasiekėme pripažinimą. Bet ar tai pastovu ir tikra, jei tautos idealai, tad ir valstybingumas yra trapus, netvirtas?

Kas kaltas? Kaltas mūsų egoizmas, nenoras susikalbėti, politikų, valdininkų atitolimas nuo žmonių, jų kasdieninio gyvenimo. Kiekviena ryškesnė asmenybė mato tik save, išivyrą grupiniai, partiniai, profesiniai interesai.

Kokie idealai gali būti ir ką gali simbolizuoti trispalvė prie gamyklų, akcinių bendrovių, kuriose darbininkai, dirbdami po keletą mėnesių šaltuose cechuose, negauna atlyginimo? Su kokiomis mintimis kels vėliavas ir iš viso ar kels subankrutavusios žemės ūkio bendrovės narys? Ar nenuleistos ir verkiančios mūsų vėliavos – elgetaujantys ir mokyklų nelankantys vaikai, likimo valiai palikti senoliai? Ar nesudraskytos trispalvės – tūkstančiai sulau-

žytų likimų Lukiškių, Praviėniškių, Marijampolės, Panevėžio ir kituose kalėjimuose?

Visi šiandien Lietuvoje susirūpino galimu pavasarinio potvyniu. Jis grėsmingas ir žalos daug gali padaryti. Bet valstybei daug pavojingesnės žmonių gobšumo, valdžios abejingumo, nesiskaitymo, skriaudos ir neteisybės perpildytų užtvankų griūtys. Dėl jų, o ne vien dėl pavasarinio potvynio turėtų sunerimti politikai, visi valdžios žmonės. Deja, vyriausybės keičiasi, o skriaudos ir skurdas lieka.

O gal kaltų nėra? Sakoma, kad pas kaimynus dar blogiau. Štai nueisime į Europą ir bus gerai. Deja, euforinės ūkio reformos – duoklė laisvajai rinkai sunkia našta užgūlė miestų ir kaimų žmones, supriešino, suskaldė ir susilpnino tautą, jos ekonomines ir dvasines galias. Kiekviena tauta turi savo kelią ir versti ją eiti kitu keliu yra tas pats, kaip versti upę plaukti aukštyn.

Jau šešeri nepriklausomybės metai, bet vis dar einame apgraišomis, vis nesurandame valstybės kūrimo, jos ateities idėjos. Vieni suvokia Lietuvą kaip iš Rytų į

Vakarų ir iš Šiaurės į Pietus lekiančių kelių kryžkele, kiti – kaip "laisvų zonų" priedėlį, tretį – kaip agroturizmo ir mėgėjiškos žemdirbystės kraštą.

Visada norisi būti optimistu, norisi matyti perspektyvą, gamybos augimą, šalies prekių gausą ne tik vidaus, bet ir užsienio rinkoje. Deja, šiandieninė monetarinė politika, mokesčių ir muitų sistemos negina savo gamintojo, neskatina eksporto, o kuria pašalpinę gyvenseną, pseudoekonomiką. Ar tai mūsų neišmanymo, ar piktavališkų svetimų patarėjų nuopelnas?

Dažnai mums, tautininkams, priekaištaujama, kad dabartinėse, moderniose valstybėse, jų ekonominio suartėjimo laikmečiu tautiniai aspektai yra balastas, neracionalūs sentimentai, netgi – nestabilumo ir konfliktų šaltiniai. Tačiau nė viena valstybė, kuri ignoruoja tautų apsisprendimą, tautų teisę į valstybingumą ir patį tautiškumą, nesukelia nei pagarbos, nei pasitikėjimo, nežiūrint kokioje pasaulio dalyje būtų ir kokią galią bei svarbą turėtų.

Tautiškumas – tai ne rudimentinė sąvoka, o amžina

vertybė. Tai pagrindas formotis, vystytis ir išsilaikyti valstybėms.

Kaip ir žemė. Lietuvos žemė – tai ne krūmynai, kuriuos galima bet kam atiduoti, parduoti ar ikeisti. Kiekvienas krūmynas gali būti paverčiamas kviečių lauku ir kiekvienas kviečių laukas gali virsti krūmynu, jei žmonės žeme nesirūpins, jos nemylės, apleis. Lietuvos žemė yra lietuvių tautos žemė. Žemė ir tauta yra neatskiriamos. Aš nerandu tikslesnių žodžių, kurie išreikštų tautos ir žemės jungtį, be tų, kuriuos pasakė mūsų kolega, prof. Mečislovas TREINYS: "Tik tautos žemėje realiai gali būti įgyvendinamas jos tikslas sukurti savo valstybę, tik čia jos nariams galima efektyviai dirbti, gintis, tik savosios žemės sutelktoje tautoje nuosekliai ir nenutrūkstamai gali būti ugdoma tautos kultūra, įgyvendinami tautos siekiai".

Tauta, tautiškumas, tautos žemė, patriotiškumas – tai tos žmogaus atramos, kada jis, išsiblaivęs po "Laifo" pseudokultūrinių festivalių, "beraščių šou" šėlsmo, pragariskų TV filmų kvaitulio, vėl ims ieškoti savo vietos, savo namų, stengsis prisiminti tikrąjį vardą. Galima atsibusti Paryžiaus, Briuselio ar Maskvos priemiesčiuose, (Nukelta į 4 psl.)

NEPAMIRŠTAMŲ DIENŲ AIDAI

ATSISVEIKINIMAS

1949 m. vasario 22 d.

Memmingen, Vokietija

1944 metais negailestingai išstumtos iš savo žemės ir 1945 metais atsikūrusios Vokietijoje, šiandieną, t.y. 1949 metų vasario 22 d. - Pasaulio skaučių Susimąstymo dieną, mes - "Dubysos" tunto skautės susirinkome Memmingeno lietuvių stovyklos gimnazijos patalpose susimąstyti ir pabendrauti, prieš išsiskirstant į visas pasaulio šalis. Daugiausia vykstame į USA. Ką veiksime, dar labiau nutolusios nuo Tėvynės krantų? Susimąstykime!

Ką šiandien veikia viso pasaulio skautės? Laisvuose kraštuose jos džiaugiasi laisve ir siekia aukštų žmonijos idealų. Pavergtuose kraštuose skautės tarnauja Tėvynės Laisvei ir bendrauja su laisvės kovotojais iki pasiaukojimo, iki galutinės pergalės.

Mes, pavergtos Tėvynės dukros, stovėdamos išsiskirstymo po platųjį pasaulį akivaizdoje, šiandieną iškilmingai pasižadame stengtis kiek jėgos leidžia, dirbti Tėvynės labui ir žmonijos gerovei. Savųjų tarpe pasižadame kalbėti tik lietuviškai, vykdyti lietuviškus papročius, gaminti lietuviškus valgius, išsivežti ne mažiau 30 lietuviškų dainų ir savo kambarį puošti lietuviškais raštais. Dalyvauti ir toliau skaučių organizacijoje, o kur galima, organizuoti lietuviškas skaučių skiltis ar bendroves.

Visos čia dalyvaujančios skelbiame 1959 metais vasario 22 d. suvažiavimą Lietuvos sostinėje V i l n i u j e. 10 val. ryto susitinkame visos Aušros Vartuose, prie Stebuklingosios Dievo motinos paveikslo.

Mūsų siekius ir darbus palaimink Dieve!
Budėkime!

"Dubysos" tuntas
Lietuvos skaučių seserija
(30 parašų)

Pasitikdami tokias datas, kaip Vasario 16-oji arba Kovo 11-oji, neretai mintimis sugrįžtame į savo praeitį, į tuos metus, kai apie Lietuvos valstybės atstatymą svajojome tikėdami, jog raudonieji okupantai mūsų Tėvynėje ilgai neišsilaikys. Kartais tokį savo tikėjimą sutvirtin-

davome dokumentais, įpareigojančiais jo niekada neišsilaikyti.

Tegu šviesios lietuvių merginų svajonės po 10 metų susitiktų Aušros vartuose, įrašytos šioje atsisveikinimo priesaikoje, niekada nebūna pamirštos. Jos padėjo priartinti ir tikrąją laisvę.

TEN, KUR PASIRAŠĖ
NEPRIKLAUSOMYBĖS
AKTĄ

1939 metais pirmuoju traukiniu atvykau į atgautą Vilnių pas savo draugą Vytautą Gavėną. Kartu su Vytautu dainavome "Čiurlionio" ansamblyje. Šio namo antrame aukšte jis nuomojo didelį erdvų kambarį. Tuometinių šeiminių tvirtinimu tai buvo tas istorinis kambarys, kuriame buvo pasirašytas Vasario 16-osios Nepriklausomybės atstatymo aktas.

Daug dienų teko praleisti šiame kambaryje. Ir štai vieną 1940 metų birželio 15 dienos vakarą išgirdome baisų bildesį. Pilies gatvėje drebėjo langų stiklai.

Nuskubėjome pasižiūrėti, kas vyksta ir pamatėme riedančius raudonosios armijos tankus. Nepaprastai susijaudinęs pagalvojau: kambaryje, kuriame buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, man teko sulaukti jos naujosios vergijos.

Antanas
KAVALIŪNAS

Girdėta iš Vilniaus

KANDIDATAI I KONSTITUCINIO TEISMO TEISĖJUS

Kovo 6 d. necilinėje Seimo sesijoje buvo pristatyti trys kandidatai į Konstitucinio teismo teisėjus, skiriamus 9 metams.

Prezidentas Algirdas Brazauskas pasiūlė į šias pareigas skirti Vilniaus universiteto docentą, Vyriausiosios rinkimų komisijos pirminko pavaduotoją Augustiną Normantą.

LENKIJOS PREZIDENTO VIZITAS LIETUVOJE

"Niekas negali sukiršinti Lenkijos ir Lietuvos", – pabrėžė Lenkijos Prezidentas Aleksandras Kvasnievskis (Kwasniewski), kalbėdamas Lietuvos Respublikos Seimo plenariniame posėdyje. Priminę, kad mūsų valstybės jau yra pasirašiusios per 20 įvairių sutarčių, svečias sakė esąs už tolesnį dvišalio bendradarbiavimo plėtojimą.

Prezidentas pažymėjo, kad Lenkija suinteresuota sienos perėjimo punktų statyba ir komunikacijų tinklo modernizavimu. Jis mano, kad netrukus bus galima pasirašyti Lenkijos ir Lietuvos laisvos prekybos sutartį. A.Kvasnievskis priminė ir apie susitarimą tarp abiejų valstybių karinių pajėgų takinių padalinių, leidusį užmegzti glaudžius ryšius, netgi rengti bendras pratybas.

Lenkijos Prezidentas pabrėžė, kad "Lenkijos požiūris į tautines mažumas sutampa su Lietuvos požiūriu: abiejų šalių tautinių mažumų atsto-

Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pristatė opozicinės konservatorių frakcijos narį – teisininką Egidijų Jarašiūną. Aukščiausiojo Teismo pirmininkas prof. Pranas Kūris į šias pareigas pasiūlė Teisingumo ministrą Joną Prapiestį. Šias kandidatūras pirmiausia turi aptarti Seimo komitetai ir frakcijos.

vai privalo būti lojalūs valstybių, kuriose gyvena, piliečiai, o teritorija, kurioje jie gyvena, yra neatskiriama šalies, kurios piliečiais jie yra, dalis.

Kovo 6 d. surengtoje spaudos konferencijoje Prezidentas A.Kvasnievskis pareiškė, kad Lenkija nėra gavusi oficialaus pasiūlymo sukurti "koridorių", kuriuo per šią šalį vyktų Baltarusijos gyventojų bei krovinių tranzitas į Karaliaučiaus sritį bei iš jos. Jis pasakė: "Gal apie tai mes būsime informuoti per Rusijos užsienio reikalų ministro Jevgenijaus Primakovo vizitą į Lenkiją arba mano apsilankymo Maskvoje metu". Pasak jo, Lenkija siekia tobulinti susisiekimo sistemą ir nedaro jokių kliūčių keliaujantiems iš Baltarusijos (Gudijos) į Karaliaučius (dabar – Kaliningradą), tačiau neketina tiesti jokio "koridoriaus". Šiuolaikinėje Europoje tokie koridoriai nekuriama, sakė Prezidentas.

M. STANKEVIČIUS PRISTATĖ VYRIAUSYBĖS PROGRAMĄ

Vasario 6 d. necilinėje Seimo sesijoje Ministras Pirmininkas Laurynas Mindaugas Stankevičius pristatė Vyriausybės programą. Jis sakė, kad septintoji Vyriausybė nekeitė pagrindinių šeštosios Vyriausybės programinių nuostatų, o tik juos konkretizavo ir papildė, atsižvelgdama į iškilusias problemas ir pareikštą kritiką. M.Stankevičius pabrėžė, kad svarbiausieji Vyriausybės uždaviniai yra šie: garantuoti nacionalinės valiutos patikimumą, stiprinti bankų sistemą, toliau stabdyti infliaciją, skatinti investicijas, laikytis griežtos valstybės biudžeto politikos, toliau plėtoti privatų sektorių, tobulinti socialinę apsaugą.

Beveik pusantros valan-

dos Ministras Pirmininkas atsakinėjo į Seimo narių klausimus. Net 60 parlamentarų turėjo parengę jam klausimus. Dabar Vyriausybės programa svarstoma Seimo frakcijose ir komitetuose. Jų išvados turi būti pateiktos ne vėliau kaip po dešimties dienų. Pasak Č.Juršėno, ši programa bus tvirtinama pavasario sesijos antrąją savaitę.

Kovo 13 d. Ministras Pirmininkas Mindaugas Stankevičius aiškino savo vadovaujamos Vyriausybės programą per Lietuvos radiją. Jis teigė, kad atgaivinti šalies ūkį galima, pasitelkus Lietuvos ir užsienio investicijas. Jis siūlė gyventojams įsigyti Vyriausybės vertybi-

(Nukelta į 3 psl.)

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

KAS PER SENAS?

Po JAV respublikonų partijos kandidatų pirminių rinkimų New Hampshire valstijoje neprašomas Maskvoje savo didelę burną atidarė Rusijos nacionalistų kandidatas į Rusijos prezidento vietą Vladimir Žirinovskij. Jis spaudos konferencijoje pasveikino daugiausia balsų gavusį kandidatą Pat Buchanan, pavadindamas jį "ginklo broliu". Sužinojęs tą žinią iš korespondentų, Buchanan kažką sumurmėjo po nosimi. Reporteriai nežino, ką kandidatas Buchanan pasakė, arba laikraščiai negali tokių žodžių savo puslapiuose spausdinti. Kiek didesnis smūgis kandidatui P. Buchanan buvo tai, kad ilgametis dešiniųjų respublikonų vadas, buvęs senatorius, pats kandidatavęs į JAV prezidento vietą, Barry Goldwater pareiškė, kad jis palaiko senatorių Bob Dole, kuris po kovo 5 d. pirminių balsavimų stipriai atsistojo pirmoje vietoje. Iš varžybų jau pasitraukė buvęs Tennessee gubernatorius Lamar

Alexander ir Indianos senatorius Dick Lugar.

Tarp nusivylusių respublikonų balsuotojų daug kas mano, kad senatorius Dole yra per senas siekti nelengvų prezidento pareigų, nes jis jau 72 metų amžiaus. Geras atsakymas tokiems kritikams yra Pietinės Karolinos senatorius Strom Thurmond, 93 metų amžiaus. Kovo 7 d. jis tapo vyriausio amžiaus asmeniu, bet kada tarnavusiu Kongrese. Senate jis išbuvo jau 42 metus. Šiuo metu jis yra svarbaus Senato Ginkluotųjų jėgų komiteto pirmininkas.

Senatorius Thurmond yra labai užsiėmęs, važinėja po savo valstiją, sakdamas kalbas, nes šiais metais jo oponentas yra 42 metų turtingas demokratas Elliott Close, kuris visiems giriasi, kad jam nereikia finansinės paramos, nes jis tarnausiąs Senate tik du terminus (12 metų) ir neimsiąs jokios Kongreso narių pensijos. Jo konkurentas respublikonas senatorius Thurmond kas-

dien mankštinasi, tris kartus per savaitę plaukioja baseine, yra puikios sveikatos ir turi nemenką patyrimą politikoje. Senatorius turi keturis vaikus, kurių jauniausias gimė, kai senatorius buvo 73 metų. Jei jis bus perrinktas, šešerių metų kadencijos pabaigoje galės švęsti Senate iki šiol negirdėtą 100 metų sukaktį.

Kalifornijoje, 45-tame balsavimo rajone, savo kandidatūrą iškėlė 82 metų moteris. Savo gyvenime ji nėra siekusi politinių pareigų. Tačiau išgirdusi, kad respublikonų dominuojamas Kongresas planuoja apkarpyti Medicare sveikatos patarNAVIMUS, ji nutarusi veikti, kandidatuoti ir nuvažiavusi į Washingtoną "sutvarkyti" sveikatos apsaugos reformuotojus. Ponia Sally Alexander neabejoja, kad rinkimus laimės. Taigi senatorius Bob Dole nėra per senas būti prezidentu.

TRUMPAI

daugiau 60 izraeliečių ir šimtus sužeidė. Izraelio reikalų ministras Ehud Barak pareiškė, kad Palestinos savivaldos vadai privalo nuginkluoti Hamas teroristus, nes priešingu atveju Izraelio kariuomenė sugrįš į palestiniečiams perduotus miestus.

JAV prezidentas Clinton pasiuntė Izraeliui modernių techninių įrenginių kovai su terorizmu ir pradėjo organizuoti Vakarų valstybių bei Arabų šalių vadovų konferenciją, kuri padėtų išspręsti Viduriniųjų Rytų taikos klausimus. Valstybės sekretorius Warren Christopher pareiškė, jog Hamas teroristus finansuoja ir treniruoja Irano agentai. Izraelio kariuomenė sprogdina žuvusių teroristų namus, suiminėja jų tėvus ir brolius. Hamas platinami propagandiniai lapeliai grasi-NA, kad karas prieš Izraelį bus tęsiamas.

Estijos provoslavų bažnyčios vadovybė pasirinko savo vadu Konstantinopolio arkivyskupą. Tai labai supykė Rusijos patriarchą Alexį II-ąjį. Jis nutraukė su Konstantinopolio arkivyskupija visus ryšius.

Rusijos pirmasis vicepremieras Oleg Soskovec karinės pramonės taryboje paskelbė, jog ginklų prekyba yra puiki priemonė įsigyti užsienio valiutos. Pernai 51 valstybė pirkė Rusijos ginklų

už tris milijardus dolerių. Tai buvo 80 % daugiau, negu 1994 metais.

Tarptautinis Hagos tribunolas jau apkaltino Bosnijos serbų generolą Djukič kariniais nusikaltimais prieš žmoniškumą. Teismas įsakė suimti dar vieną Serbijos vadovą Milan Martić, kaltinamą už teroristinę Kroatijos sostinės Zagrebo bombardavimą. Martić Banja Luka mieste pareiškė, kad jis tribunolui nepasiduos.

Kovo 8 d. Ruandoje baigėsi Jungtinių Tautų bandymai sustabdyti pilietinį karą tarp hutų ir tutsių genčių. Buvo iškilingai nuleista JT vėliava ir "žydrašalmiai" išvažiavo. Juos palydėjo pikta minia, šaukdama: Keliaukite namo ir nebegrįžkite!" Kol kas nepavyko sugrąžinti šimtų tūkstančių karo pabėgėlių.

Kovo mėnėsio pradžioje vėl suliepsnojo kovos Čėčėnijoje. Specialūs rusų kariuomenės daliniai bando išvalyti Groznyj miesto gatves. Kovose dalyvauja tankai ir lėktuvai. Mieste nėra nei elektros srovės, nei vandens.

Užsienio stebėtojai, artėjant Rusijos prezidento rinkimams, skelbia rinkėjų nuomonės tyrimų rezultatus: trečdalis rusų nori "žmoniško komunizmo" valdžios. Apie 12 % norėtų, kad valdžią pa-

(Nukelta į 3 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu | užsien | metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiro numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Girdėta iš Vilniaus

(tęsinys iš 2-ojo puslapio)

nius popierius, kurie, jo nuomone, yra vienas iš patikimiausių būdų saugoti ir investuoti pinigus.

Tarp svarbių priemonių, kurių imasi Vyriausybė, yra pasiūlymas Seimui nurašyti delspiningius, susidariusius už 1992-1994 metais nesumokėtus mokesčius, o už

1992-1995 metais susikauptusias skolas atsiskaityti įmonių akcijomis. Tai pagerintų įmonių finansinę padėtį ir padidintų jų apyvartines lėšas. Be to, Vyriausybė peržiūrės ir sumažins licenzijuojamos veiklos rūšių sąrašą. Šiuo metu tokia sąrašą yra apie 60 veiklos rūšių.

RENGIAMASI POTVYNIUI

Vilniaus apskrities pasirengimo galimam potvyniui komisijos pirmininkas P.Kisieliovas pranešė, kad nuo potvynio gali nukentėti Ukmergė. Šventosios upė gali pasiekti aukščiausią iki šiol lygį – 3.4 metro. Vilniui tokios grėsmės nėra. Tikimasi, kad Neryje vanduo nustos kilti, pasiekęs 5.8 m ribą. Aukščiausia vandens pakilimo riba buvo 8 metrai. Be Neries ir Šventosios upių bus stebimi ir didesnieji tvenkiniai, nes Vilniaus apskrityje yra tokių tvenkinių, kurių užtvankos aukštis siekia 10 metrų, o dviejuose tvenkiniuose yra po vieną milijoną kubinių metrų vandens.

Išmatavus sniego storį paaiškėjo, kad paviršes vandeniui jis padengtas visą apskritį 20 centimetrų storio sluoksniu. Tačiau didelė polaidžio vandens dalis susigers į žemę, nes išlas nėra gilus.

Visų Lietuvos ginkluotųjų pajėgų rūšių vadai Kariuomenės vadui generolui Jonui Andriuškevičiui privalo pateikti ataskaitas, kaip jų vadovaujami padaliniai yra pasirengę būsimajam potvyniui. Kovo 12 d. įvykusiame pasitarime dažniausiai pabrėžta problema – sprogmenų ir kuro stygius. Pasak pareigūnų, šiuo metu sukaupę atsargų pakaktų išgelbėti tik nedidelę dalį gyventojų. Posėdyje dalyvavusią Krašto apsaugos ministerijos Ekonomikos ir finansų departamento direktorę L.Vytytę nustebino pareiškimai apie kuro stoką, nes

tam dar kovo 5 d. buvo skirtos papildomos lėšos.

Apsaugai nuo potvynio Vyriausybė skyrė pusę milijono litų. Pasak kariuomenės vado pavaduotojo pulkininko Arvydo Lekavičiaus, šiuo metu kariuomenei reikia išigyti daugiau kaip pusantro šimto kostiumų, skirtų gelbėjimui vandenyje, 4 valtis bei pusšimtį gelbėjimo liemenių. Jeigu išigyjant šias prekes, kariuomenė būtų atleista nuo maitinimo ir pridėtinės vertės mokesčių, tektų sumokėti šiek tiek daugiau kaip 30,000 litų. Tačiau jeigu tai nebus padaryta, prireiks maždaug 168,000 litų.

Ši pavasarį Nemuno žemupyje vandens lygis bus artimas didžiausiems, buvusiems šiame šimtmetyje. Pasak Hidrometeorologinės tarnybos viršininko Petro Korkučio, besiklostančią situaciją reikia vertinti labai rimtai. Ledonešis gali prasidėti kovo pabaigoje. Jeigu susidarytų ledų sandūra, vandens lygis gali būti pats aukščiausias šiame šimtmetyje. Antai Panemunėje (ties Tilže – dabartiniu Sovietsku) vanduo gali pakilti 7.5 metro. Aukščiausias iki šiol čia pažymėtas vandens lygis buvo 7.65 m. Kauno mieste Nemuno vandens lygis gali siekti 26.3 metro. Tai maždaug trimis metrais mažiau už aukščiausią iki šiol čia pažymėtą lygį. Spėjama, kad labai pakils vanduo Šventojoje. Labai gali pakilti vanduo vakarinėje Lietuvos dalyje tekančiose Minijos ir Jūros upėse.

imtų karinė grupė, o 10% dar ilgisi caro valdžios ir siekia atgaivinti monarchiją. Sakoma, kad buvęs komunistų partijos generalinis sekretorius M. Gorbačiovas neturi jokių šansų būti išrinktas prezidentu. Jaunieji rinkėjai nieko apie jį nežino, o komunistuojantiems jis – išdavikas, atsisakęs ryšių su partija. Reformos ir demokratijos šalininkai mano, kad jis – ilgametis komunistas-netinka vadovauti naujaisiais laikais.

• Pernai pasaulyje išaugo plieno pramonės produkcija. Pagaminta 748 milijonai tonų plieno. Didžiosios valstybės: Japonija, Amerika, Kinija ir Rusija pagamino 45% pasaulio plieno. Po jų eina: Vokietija, Pietinė Korėja, Italija, Brazilija, Ukraina ir Indija.

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

(tęsinys iš 2-ojo puslapio)

• Artėjant Taivano prezidento rinkimams kovo 23 d., Kinija išvystė didelį spaudimą jo gyventojams. Organizuojami įvairių ginklų bandymai netoli Taivano salos krantų. Gynybos ministerija paskelbė, jog teks gintis, jei Kinijos raketos ar sviediniai pasiektų salos teritorinius vandenius. Kinijos valdžios kurstomą įtampą pasmerkė JAV prezidentas B. Clinton ir pasiuntė karo laivus arčiau Taivano, kurio valdžia išpėjo savo prekybos partnerius siųsti prekinis laivus į uostus, esančius toliau nuo Kinijos. Kinija naudoja "Scud" raketą, pasiekiančią 370 mylių nuotolį. Tokias raketą naudojo Irakas Persų įlankos kare.

• JAV Vyriausybė sugriežtino sankcijas Kubai.

Washingtonas sumažino ekonominę paramą Rusijai, kuri tiekia Kubai žvalgybos įrenginius. Kanados Vyriausybė pareiškė, jog JAV sankcijų sugriežtinimas gali pažeisti tarptautinius įstatymus ir Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos susitarimą.

• Amerikos centrinio banko pirmininku jau trečiajam ketverių metų terminui vėl buvo paskirtas Alan Greenspan. Šis "Federal Reserve" pirmininkas, pakviestas prezidento B. Clinton, yra respublikonų partijos narys.

• Specialus Indijos teismas įsakė suimti 10 pagarsėjusių politikų, tarp jų ne tik dabartinės valdžios ministrų, bet ir opozicijos partijų veikėjų už kysių ėmimą ir kitus nusizengimus.

Praneša Lietuvos Ambasada Vašingtone

ANTRASIS JAUNIMO SUSITIKIMAS

Kovo 9 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone buvo surengtas antrasis Lietuvos ir JAV lietuvių jaunimo susitikimas – minėjimas, kuriame dalyvavo apie 50 jaunuolių ir merginų. Pirmoje susitikimo dalyje ambasadorius A. Eidintas ir jo bendradarbiai supažindino su ambasados veikla politikos, ekonomikos, karinių ryšių srityse. JAV lietuvių bendruomenės valdybos atstovas Vitolis Vengris kalbėjo šios organizacijos vardu, ragindamas neseniai į JAV atvykusius lietuvius aktyviau įsitraukti į Amerikos lietuvių organizacijų veiklą.

Vėliau ambasadorius A. Eidintas trumpa kalba pasveikino susirinkusius Kovo 11-osios dienos proga, apžvelgdamas netolimą praeitį ir nurodydamas uždavinius,

kuriuos reikia spręsti įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę.

JAV lietuvių jaunimo sąjungos Washingtono skyriaus pirmininkė Nerija Orentienė ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos atstovas Darius Sužiedėlis papasakojo susitikimo dalyviams apie Jaunimo sąjungos tikslus ir dabartinę jos veiklą. Vašingtone rengiamasi dešimtajam JAV LJS politiniam seminarui, kuris įvyks š.m. gegužės 17-19 d.d. PLJS ruošia devintąjį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą 1997 metais Šiaurės Amerikoje.

Antrojoje susitikimo dalyje buvo aktyviai diskutuojama apie vietos ir neseniai atvykusius į JAV lietuvių, ypač jaunimo, santykius. Didžiausia kliūtis tarpusavio

bendravimui – įsitvirtinusios neigiamos pažiūros, dėl kurių atsiranda trintis ir įtampa. Diskusijose išaiškėjo ryškūs nuomonių skirtumai atskleidžiantys, kodėl Amerikos lietuviai įtariai žiūri į naujai atvykusius ir kodėl šie, savo ruožtu, laikosi atokiau nuo Amerikos lietuvių organizacijų. Taip pat pripažinta, kad JAV studijuojančių lietuvių tarpusavio ryšiai yra silpnoki. Buvo siūloma geriau išnaudoti elektroninio pašto galimybes, keičiantis informacija. Apibendrinant dalyvių pasisakymus, galima teigti, kad abi pusės pageidauja glaudesnių kontaktų, kad tik bendraujant bus galima vienas kitą geriau suprasti.

Ambasados spaudos skyrius

Lietuvos misijos prie JT kronika

Ambasadorius O.Jusys susitiko su Australijos ambasadoriumi prie JT R.Butler. Aptarti Jungtinių Tautų reformų projektai. Australijos ambasadorius paprašė, kad Lietuva palaikytų jo šalies kandidatūrą artėjančiuose rinkimuose į nenuolatines Saugumo Tarybos nares.

Australija nepritaria amerikiečių ketinimui sumažinti savo mokesčius Jungtiniams Tautoms.

Savo pokalbiuose su Švedijos ir Danijos ambasadoriais prie JT Lietuvos ambasadorius O.Jusys siūlė šalims glaudžiau bendradar-

biauti, koordinuojant savo pasiūlymus dėl Saugumo Tarybos reformos ir kitų JT veiklos sričių.

Ambasadorius O.Jusys dalyvavo Generalinės Asamblėjos specialiai sušauktoje plenarinėje sesijoje, kurios metu Kubos iniciatyva buvo pradėtos diskusijos dėl "Jungtinių Tautų tarptautinės teisės dešimtmečio". Kubos užsienio reikalų ministras išdėstė Kubos poziciją dėl dviejų numuštų Amerikos civilinių lėktuvų. Anot jo, lėktuvai buvo virš Kubos teritorinių vandenų, o 1947 metų Čikagos konvencija iki

šiol nėra įsigaliojusi. JAV ambasadorė prie JT išdėstė Amerikos poziciją. Ji nurodė, kad tiek JAV, tiek ir Kuba yra prisijungusios prie 1947 metų Čikagos konvencijos. Be to, dar reikia išsiaiškinti, ar tie lėktuvai buvo numušti virš Kubos teritorinių, ar virš neutralių vandenų.

Lietuvos misijos prie JT patarėja G.Damušytė susitiko su Bostono universiteto profesore R.Peters, rašančia knygą apie Baltijos valstybių bendradarbiavimą tarptautinėse organizacijose. Aptarti Baltijos valstybių prioritetai bei jų pozicijos Jungtinėse Tautose.

TAUTOS IR JOS ŽEMĖS JUNGTTIS

Prof. Mečislovas Treinys

10-ajame "Dirvos" numeryje pradėjome spausdinti vieno iš iškiliausių šių dienų Lietuvos tautininkijos teorijos bei istorijos tyrinėtojų - prof. Mečislovo Treinio studiją. Tikimes, kad mokslininko išvados ne vienam padės suvokti tikrąją tautinių idėjų prasmę ir svarbą, atremti primityvius priekaištus ar net kaltinimus. Išeivijai, kuri tiek daug iškentėjo, būdama atplėšta nuo Tėvynės, ir kuri svetimuose kraštuose išsaugojo šventą meilės gimtinę jausmą, tautos ir jos žemės jungtis yra tiesiog į širdį įaugusi.

Jau minėjome, kad vic-
nintelė žemės tauta Lietuvoje
yra lietuviai. Todėl sąvokos
"lietuvių tauta" keitimasis į
"Lietuvos tauta" jokio pa-
grindo neturi.

Tautos narys

Kokie būna atskiros tautos nario santykiai su žemės tauta?

Nedetalizuojant juos galima suskirstyti į dvi grupes: genetinius ir sprendiminiuosius.

GENETINIAI SANTY-
KIAI kyla iš asmens geneti-
nės (kitaip tariant – etninės)
priklausomybės tautai, gyve-
nančiai savoje žemėje. Šis
asmuo turi teises bei pareigas
ir tautai, ir jos žemei. Didžiau-
sias, esminis tautos nario įsi-
pareigojimas – visomis išga-
lėmis ginti šalies nepriklau-
somybę ir saugoti valstybės
teritorijos vientisumą.

GENETINĖ JUNGTIS
tarp tautos nario ir tautos žemės – labai pastovi. Ji neišnyksta, jeigu asmuo praranda tautinę savimone, tačiau save tebelaiko "vietinės kilmės" ar "vietinės teritorijos" nariu, kaip pavyzdžiui, klaipėdiškiai – "šišioniškiai" ar Rytų Lietuvos gyventojai "tuteišiai". Ši jungtis pati savaime neišnyksta, netgi asmeniui nutautėjus, t.y. pradėjus save

Gimtinės laukeliai

tapatinti su kitos tautos nariais, taip pat išvykus iš Tėvynės gyventi svetur ar netgi priėmus kitos šalies pilietybę. Asmens genetiniai ryšiai su žemės tauta (tuo pačiu – ir su tos tautos žeme) nutrūksta tik vienu atveju – jam savanoriškai OPTAVUS kitos šalies pilietybę, kurią jis pasirenka naująja etnine tėvyne ir tuo pačiu tampa jos žemės tautos nariu. Optavimas – pilietybės pasirinkimas, kai vienos valstybės teritorija atitenka kitai valstybei. Naujojoje Lietuvos istorijoje taip atsitiko su daugeliu minėtų klaipėdiškių – "šišioniškių", jiems optavus Vokietijos pilietybę ar Rytų Lietuvos "tu-teišių", jiems optavus Lenkijos pilietybę.

Kokia Tėvynės keitimo, t.y. atsisakymo nuo tikrosios etninės Tėvynės ir naujos Tėvynės bei jos pilietybės priėmimo esmė?

Tai subjektyvus asmens pasirinkimas išeiti iš etninės tautos, atsisakyti teisių į tos tautos žemę, taip pat atsisakant vykdyti visas pareigas, tačiau prisiimant teises ir pareigas tautai ir valstybei, su kuria asmenį sieja ne etninės priklausomybės ryšys, bet antrinės (kultūrinės, politinės, kalbinės ir pan.) realijos, iškreiptas istorinės tikrovės suvokimas, kartais materialiosios naudos ieškojimas ar

didesnės asmens saugumo garantijos, ypač kai etninė Tėvynė yra trečiosios šalies okupuota arba aneksuota. Psichologinis Tėvynės keitimo kriterijus – subjektyvus asmens suvokimas, kad pasirinkta naujoji Tėvynė yra tikresnė už etninę. Šis asmens pasirinkimas, įdiegu jį pasibaigę atitinkamais teisiniais sprendimais, yra nebegrįžtamas žingsnis per etninės, o tuo pačių ir tautinės bei valstybinės priklausomybės slenkstį. Optantas nutraukia visus genetinius ryšius su etnine tauta ir jos žeme, todėl praranda ir visas ligi šiol turėtas teises į jas. Jeigu dėl kurių nors priežasčių šie asmenys vėliau atsisakytų naujosios Tėvynės ir vėl norėtų sugrįžti į savo buvusią žemės tautą, nuo kurios etninių šaknų jie savanoriškai atsiskyrė, jiems tektų pradėti integravimosi procesą tautoje iš naujo, kaip ir bet kuriems kitiems užsieniečiams.

SPRENDIMINIAI SANTYKIAI tarp tautos nario ir žemės tautos kyla situacijose, kai asmuo savo valia, aplinkybių paveiktas arba dėl svetimos prievartos pasitraukia iš žemės tautos ir apsigyvena kitoje šalyje, netgi priima tos šalies pilietybę (išskyrus aukščiau aptartą pilietybės optavimą naujoje Tėvynėje). Šitokių asmenų genetinė jung-

tis su žemės tauta išlieka ne-
nutrukusi, todėl ir ryšys tiek
su savo etnine tauta, tiek ir
su tos tautos žeme gali būti
lengvai atkuriamas. Tai pa-
daroma, asmeniui apsisprendus
atgauti etninės Tėvynės
pilietybę ir atstatyti su ja po-
litinius, kultūrinius, ekono-
minius bei kitus sąsajas.
Sprendiminius santykius su
savo tauta ir tautos žeme
dažniausiai daro politiniai
bei ekonominiai emigrantai,
tremtiniai, asmenys, svetur
apsigyvenę dėl šeimyninių
ryšių, taip pat kai kurie nu-
tautėliai.

Kas yra nutautėjimas?

Dēļ savo aktualumo (tuo pačiu – ir sudėtingumo), nors ir prabėgomis peržvelkime nutautėjimo problemą ir nutautėlių ryšį su žemės tauta ir tos tautos žeme.

NUTAUTĒJIMAS – tai savanoriškas, nepalankīgu aplinkību, dažnai ir tiesioginās prievartos paskatītas asmens pasitraukimas iš etninių gentainių tarpo, savęs tapatinimas su kitos tautos nariais, pasirinkimas būtī tautine mažuma savo kilmīnės tautos zemėje.

Atskiras asmuo netausta, kada jis objektyviusius priklausomybės tautai požymius (ypač kilmę, tėvų kalbą, papročius, kultūrą pačia plačiaja prasme, etc.) pakeičia subjektyviaisiais, įsivaiz-

duojamais ar iš šalies primes-tais. Tiesa, pats nutautėlis gali ir nejausti nutautinimo prievartos, o svetimybės pri-imti kaip tariamą paveldą. Tačiau asmens nutautinimas visada yra prievarta prieš tautą, iš kurios narys išplė-šiamas. Todėl šis procesas yra destruktivus ir savo es-me traktuotina kaip BLOGIS TAUTAI. Tiesa, šis procesas negali būti traktuojamas kaip blogis asmeniui, nes bu-vimas bet kurioje tautoje pats savaime dar nėra blogis. Tačiau visais atvejais tautos nario apsisprendimas palikti etninę tautą silpnina jos bio-loginį ir intelektualinį potencia-lą. Ypač tai išryškėja, kai nutautėja elitiniai tautos sluoksniai, kaip tai atsitiko su Lietuvos bajorijos daugu-ma. Antra vertus, kai pagau-sėja nutautėlių savoje valsty-bėje, "tėvynainių" gynimo pretekstu susidaro prielaidos vienoms šalims kištis į kitų šalių vidaus reikalus, siekti sienų peržiūrėjimo, netgi griebtis jėgos, pateisinti in-vazijas ir aneksijas, prievartinčius plebiscitus dėl tautos žemių perdalijimo ir pan.

Kaip anksčiau minėjome, nutautėjimas pats savaime nenutraukia nutautėlio genetinio ryšio su etninės tautos žeme, išskyrus tą atvejį, kai nutautėlis optuoja naujosios Tėvynės pilietybę. Teisę į etninės tautos žemę nutautėlis "de facto" praranda, jeigu jis išduoda ne tik tautą, bet ir valstybę. Tai būna tuomet, kai nutautėliai ima talkininkauti kitų šalių ekspansijai į nutautėlio etninę Tėvynę, kada jie ima persekioti savo kraštiečius. Naujausioje Lietuvos istorijoje taip elgėsi klaipeidiškiai nutautėliai – T. Zaso ir E. Noimano šalininkai 1933-1934 metais, siekę Klaipėdos kraštą atplėšti nuo Lietuvos. Taip elgėsi ir J. Pilsudskis su L. Želigovskiu, 1920 metais organizavę agresiją prieš Lietuvą ir su vietos nutautėlių parama užgrobę trečdalį

(Nukelta i 5 psl.)

PAKELKIME VĖLIAVA...

Atkelta iš 1 pusl.

bet ten Lietuvos nebus. Ji
kaip ir nuo amžių bus tik čia,
prie Baltijos ir Nemuno. Ir
tikrasis kelias mūsų tik vie-
nas – Lietuvių tautos kelias.

Tautos kelias – kūrimo, gamybos, pasitikėjimo savo protu, savo talenta, savo kultūra kelias. Tai ne provincialumas ar uždarumas, bet savo vērtēs, lygiatēisīkuma suvokimas. Ne prašyti, bet dalintis ir bendradarbiauti, nelaukti, bet patiems dirbti, puoselēti ir ginti savajā kalba, kultūra, savimone.

Paēmus ī rankas mēlynai
žvaigždētājā vēliavā, nevalia
numesti ir pamiršti savajā,
nes tikresnēs ir brangesnēs
nebus.

Graži šandien Kovo 11-osios Akto šventė ir švęsti ją – kilni pareiga. Laikas būtų Kovo 11-ąją dieną paskelbti valstybine švente. Kaip prieš šešerius metus tvirti ir apsisprendę paskelbėme ir įtvirtinome savo laisvę, buvome pasiruošę ją ginti, taip ir šiandien kartu aukštai pakelkime mus vienijančią vėliavą, kurioje įkūnyti visi tautos ir valstybės idealai.

BOB DOLE NUSITEIKĖS RYŽTINGAI

Senatorius Bob Dole, už jo gubern. George Voinovich

Kovo 15 d., likus tik kelioms dienoms iki pirminių rinkimų Ohio valstijoje, įvyko rinkėjų susitikimas su respublikonų partijos kandidatu į Prezidentus – senatoriumi Bob Dole. Jame kartu su Clevelando lietuvių bendrijos atstovais dalyvavo ir geras mūsų tautiečių bičiulis – kandidatas į JAV Kongresą 11-oje rinkiminėje apygardoje Maurice Perkins. Susitikimui vadovavo mūsų visų labai gerbiamas žmogus – Ohio valstijos gubernatorius George Voinovich.

Susidomējimas šiuo susitikimu Clevelande buvo labai didelis. Didžiulė salė buvo perpildyta, nemaža atėjusių į šį susitikimą nebegalėjo į ją patekti.

Senatorijs Bob Dole, kreipdamasis į clevelandiečius, išdėstė savąją Amerikos viziją, nurodydamas ir tai, kas itin rūpėjo mums - lietuviams. Jis kalbėjo, kaip pasikeistų JAV užsienio politika, jeigu jis būtų išrinktas Prezidentu. B.Dole ypač pabrėžė, kad NATO turi būti

(Nukelta į 11 psl.)

TAUTOS IR JOS ŽEMĖS JUNGTI

(Atkelta iš 4 puslapio)

Prof. Mečislovas Treinys

Lietuvos žemių. Rytų Lietuvos nutautėliams padedant, buvo sukurta marionetinė "Vidurio Lietuva", jėga primestas plebiscitas (jame daugelis Rytų Lietuvos gyventojų nedalyvavo) ir šis kraštas buvo prijungtas prie Lenkijos. Panašių užmačių turėjo 1990-1991 metais Rytų Lietuvoje veikę "autonomininkai".

Apskritai, žemės tautos narių – nutautėlių pasirinkimas būti tautine mažuma savo etninėje žemėje yra tragiškas pirmiausia jiems patiems. Nutautėliai praranda šimtmečiais kauptą tautos patirtį, kultūros perimamumą, nes tautiškumas yra ne įgyjama, bet perimama vertybė. Dėl to, etnine tautą palikusieji bent kelias kartas būna vidinės priešpriešos su savimi būsenoje. Jie tampa savotiškais "suskilusiomis" asmenybėmis. Daugelis jų sąmoningai ar pasąmonės veikiami keršija tautai, kurią jie patys išdavė. Kad pateisintų savąjį apsisprendimą,

jie linkę skatinti panašiai pasielgti ir kitus etninės Tėvynės narius. Todėl nutautėliai traukia juos, o ypač menką tautinę savimonę turinčius gentainius į nutautėjimo liūną, gausina išdavysčių prieš tautą skaičių. Nutautėliai ypač nepakantūs objektyviai informacijai apie tautinius santykius, nutautėjimo priežastis ir pasekmes. Jie dažnai trukdo ar net keršija nutautėjimą kaip blogį suvokusiems gentainiams, norintiems grįžti prie etninės tautos kamieno. Čia verta prisiminti kruvinus "armijos Krajovos" atliktus etninio valymo veiksmus Rytų Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais bei šiuo metu besitęsiantį lietuvių pareigūnų atleidinėjimą Vilniaus ir Šalčininkų rajonuose, kur vietos savivaldoje dominuoja panolonistinės Lenkų rinkimų akcijos atstovai.

Dažnai keliamas klausimas: ar turi teisę valstybė, sąmoningi žemės tautos nariai imtis priemonių nutau-

tintos dalies regeneracijai – atitautėjimui remti?

Atsakymas vienas – ne tik turi tokia teisė, bet ir privalo tai daryti. Ne faktiška, prievartos ar atsitiktinumo nulemta tikrovė turi teisę į tiesą, bet tiesa į faktiškąją tikrovę, arba, anot filosofo J. Girmiaus "...idėjinis pasaulis visada tikresnis už brutalią tikrovę, nes ne ši, o jiai savyje slepia tiesą." ("Žemė" – Naujosios lietuvių poezijos antologija. V., 1991. p. 48).

Nutautėlio ryšio su žemės tauta atkūrimas – atitautėjimas savo esme yra grįžimas tiesos link. Todėl negali būti toleruojami bet kokie trukdymai asmeniui atgauti tautinę savimonę ir vėl tapti sąmoningu bei aktyviu žemės tautos nariu. Savaimė aišku, demokratiškoje valstybėje negali būti toleruojamos ir prievartinės priemonės inkorporuoti į žemės tautos narių tarpą etninių šaknų neturinčių asmenį ar grąžinti į tautą šiam žingsniui dar neapsprendusį nutautėlį.

JAUNŲJŲ TAUTININKŲ SANTALKA

Spausdiname šio laiško gavėjui maloniai sutikus

Gerb. dr. Leonui Kriaučeliūnui Sveikinimai iš Lietuvos

Dėkojame Jums ir Jūsų vardu visiems Amerikos lietuviams tautininkams už laišką bei finansinę paramą jauniesiems tautininkams. Parama buvo labai laiku: ji suteikė galimybes mums dalyvauti jaunimo organizacijų krepšinio turnyre – sumokėti starto mokestį bei užstatą. Po ilgos pertraukos vėl nuskambėjo jaunųjų tautininkų vardas – kaip komandos ir kaip vieno iš prizų steigėjų. Pasiekti kažkokių aukštų vietų turnyre nesitikėjome. Mūsų tikslas buvo kitas: norėjome, kad tautininkų vardą vėl išgirstų jaunimas ir išgirdome net per svarbiausią Lietuvos informacinę laidą "Panoramą". Rungtynės vyko dviem pogrupiais po 4 komandas. Mes pralaimėjome Vilniaus Universiteto studentų komandai (turnyro nugalėtojai), socialdemokratų jaunimui ir įveikėme liberalaus jaunimo komandą. Į finalą nepatekome, tačiau turnyro organizatorių buvome įvertinti kaip perspektyvi ir geros formos komanda. Siunčiame Jums Jaunųjų tautininkų komandos nuotrauką.

Bendraudami su kitų jau-

nimo organizacijų atstovais pamatėme, kad norint pasiekti gerų rezultatų, reikia turėti ir sąlygas. Dauguma Lietuvos jaunimo organizacijų veikia kaip nepolitinės visuomeninės jaunimo organizacijos. Taip jos įgyja didesnes galimybes dirbti su jaunimu, turėti sąskaitas banke, gauti pagalbą iš įvairių fondų, nelinkusių finansuoti politinių partijų. Tos jaunimo organizacijos turi savo klubus, draugijas, pastovias susirinkimų vietas. Didžiausias jaunųjų tautininkų uždavinys šiuo metu Lietuvoje yra sukurti bazę savo veiklai. Tai galėtų būti ir jaunimo klubas, į kurį rinktųsi jaunimas ir tarp bendraamžių svarstyti savo problemas, kviestų į susitikimus žymius žmones. Tai galbūt galėtų būti net ir kažkokia pasirinkta ar įkurta kavinė, kurią lankytų Lietuvos tautiškai nusiteikęs jaunimas. Todėl dabar svarbu sukaupti lėšas ir sutelkti tautinį jaunimą iki rudens rinkimų į Seimą. Tai tokie mūsų rūpesčiai.

Dar kartą dėkojame už paramą.

Su pagarba

*Jaunųjų tautininkų
Santalkos pirmininkas
Gintaras Binkauskas*

Lietuvių tautininkų Santalkos suvažiavimo delegatai. Antrosios eilės viduryje - LTS pirmininkas R.Smetona

VALDAS ADAMKUS NUSITEIKĖS DALYVAUTI LIETUVOS POLITINIAME GYVENIME

Kovo 9 d. į Lietuvą vėl atvyko žinomas Amerikos gamtosaugininkas Valdas Adamkus. Šis jo vizitas - privatus. Per pirmąjį susitikimą Šiauliuose V.Adamkus pasakė: "Atvykau atostogų sąskaita ir už savo pinigus. Tas dvylika dienų, kurias esu numatęs praleisti Lietuvoje, skirsiu susitikimams su partijomis, visuomeninėmis organizacijomis, jaunimu ir kitais žmonėmis. Po šio vizito spręsiu, ar turiu ką veikti Lietuvoje. Jei matysiu, kad yra galimybė apjungti Seimo rinkimuose politines ir nepo-

litines grupes, esu nusiteikęs užversti ketvirčio amžiaus profesinio gyvenimo JAV lapus ir grįžti čia. Mano tikslas – pasiekti, kad LDDP nueitų nuo politinės scenos. Č.Juršėnas neseniai pareiškė, kad jo partija vėl turės daugumą Seime. Įrodykite, kad jis yra neteisingas." - pakvietė šiauliečius Valdas Adamkus.

Žymusis mūsų tautietis atvežė žinią, kad Pasaulio bankas skyrė 6.2 milijono JAV dolerių paskolą Šiaulių nuotekų valymo įrenginiams statyti. Amerika žino jį kaip nepalaužiamą kovotoją prieš

gamtos teršėjus. V.Adamkus padarė labai daug, kad JAV Vyriausybės pažiūra į gamtosaugą išties pasikeistų į gerąją pusę. Apie tai ne kelis sakinius, o visą knygą derėtų parašyti. Jo populiarumas labai išaugo ir Lietuvoje. Ar taps V.Adamkus tokiu politiku, kuris suvienys visas Lietuvos nepriklausomybei tikrai neabejingas jėgas ir sutelks jas, nepalikdamas jokio šanso persidažiusiųjų komunistų viltims toliau niokoti savo valstybę ir tautą?

Jaunųjų tautininkų Santalkos krepšinio komanda. Antrosios eilės dešiniajame kampe - Santalkos pirmininkas G.Binkauskas

Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga prašo Jus, kad kas kiek galite, didesne ar mažesne auka paremtumėte Lietuvos Jaunųjų tautininkų Santalkos pastangas bei užmojus.

Auką prašome siųsti Amerikos lietuvių Tautinės sąjungos išdininkui šiuo adresu:

*O Kremeriui 1005
Sherwood Drive,
La Grange Park, Ill
60525*

*Jūsų aukos su aukojusių pavardėmis bus persiųstos Lietuvos Jaunųjų tautininkų Santalkai
Amerikos lietuvių
Tautinė sąjunga*

TĖVYNĖJE JŪS VISUOMET ESATE LAUKIAMŲ

Jurgis JANUŠAITIS

(pokalbis su gyd.

R. Balčaitiene)

Daytona Beach, FL. lietuvių telkinyje vasario mėn. porą savaitę viešėjo viešnia iš Lietuvos – gydytoja kardiologė Regina Balčaitienė. Čia atostogaujančių kolegų daktarų dėka ji turėjo progos arčiau susipažinti ir su Florida, įžymesnėmis vietovėmis bei pabendrauti su šio telkinio lietuviais. Tad buvo gera proga su gydytoja pasikeisti mintimis apie įvairias problemas. Su jomis supažindiname ir mielus "Dirvos" skaitytojus.

– Ponia daktare, ar pirmą kartą viešiate Amerikoje? Koks šios viešnagės tikslas?

– Taip, pirmą kartą. Tikslas tobulinti savo žinias bei praktinius įgūdžius kardiologijoje.

– Kas Jus iškviatė? Ar gavote šiai kelionei iš ko nors paramos?

– 1995 m. Chicagos, Illinois, Masdonic Medical center kardiologinės klinikos direktorius Dr. R. Nemickas ir kardiokirurginės klinikos direktorius Dr. P. Naffah pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Kauno Medicinos Akademijos rektoriumi prof. V. Grabausku, sudaryti galimybę mūsų gydytojams atvykti 3 mėnesių stažuotei Illinois Masonic Medical center. Jau stažavosi 15 gydytojų. Finansinę paramą gavome tik dalinę.

– Be abejo, susipažinote su JAV medicina. Ar galite ją palyginti su Lietuvos medicina?

– Trys stažuotės mėnesiai – per trumpas laikotarpis, kad galima būtų išsamiai viską išnagrinėti. Mums reikia daug ko pasimokyti. Čia besimokantys Amerikos studentai, gydytojai ir kiti darbuotojai turi puikias sąlygas mokytis ir kelti kvalifikaciją. Bibliotekose galima rasti naujausią literatūrą, daugybę garso ir vaizdo įrašų. Dirbant praktiškai naudojama tobuliausia technika. Tyrimo metodika mažiausiai kenksminga žmogui. Medikai – malonūs, nuoširdūs, dėmesingi, paslaugūs savo pacientams.

– Jūs augote ir mokslus baigėte Lietuvos okupacijos metais. Tad kokiose sąlygose gyvenote ir kaip igijote mediko profesiją? Ar turėjote kokių nors išsipareigojimų, kurie lengvintų Jūsų gyvenimo sąlygas?

– Kaip ir visi to meto moksleiviai, baigusi vidurinę mokyklą įstojau ir baigiau Kauno Medicinos Akademiją. Tolimesnis darbas ir sėkmė priklausė nuo asmeninės iniciatyvos, veržlumo, užsispyrimo. Kelis kartus teko stažuotis didžiausiose Vokietijos širdies ligų centruose – Bad Oeynhausene, Wuppertalyje. Niekam nebuvau ir nesu išsipareigojusi.

– Jūs domitės ir dabartiniu Lietuvos gyvenimu. Kokia Jūsų nuomonė apie dabartinę Lietuvos politiką ir kokios ateities viltys?

– Aš esu medikė, bet ne politikė. Šiandien Lietuvoje nesudarytos normalios sąlygos gydytojams ir kitiems sveikatos apsaugos, kultūros ir švietimo sistemos darbuotojams. Neišspręstas draudiminės medicinos klausimas.

Nėra jokių garantijų ligos, senatvės, netekties atveju. Medikas nėra apdraustas nelaimės atveju. SODRA (socialinio draudimo) įstaiga toliau paralyžuoja gydymo įstaigų darbą.

Norėtusi, kad naujai išrinktas Seimas padėtų išspręsti mums aktualius klausimus.

– Ką galvoja pati tauta, plačiosios žmonių masės apie Lietuvos ateitį?

– Tauta yra pasimetusi, netgi atsivėrusi depresijoje. Tą akivaizdžiai parodo faktai. Natūralaus gyventojų prieauglio nebėra. 1995 metais gimė 42 tūkstančiai, mirė 46 tūkstančiai gyventojų. Kasmet auga atliekamų abortų skaičius. 52% mirčių priežastys – širdies ir kraujagyslių ligos, 38% mirusių – darbingo amžiaus. 24% mirčių – savijudybės, 10% – susijusios su alkoholizmu. Didėjanti įtampa, nedarbas, ekonominiai nepritekliai padidino psichinių susirgimų skaičių. Ateitis nėra aiški.

– Ar teko arčiau susipažinti su Amerikos lietuvių gyvenimu ir veikla. Kokį įspūdį tai paliko?

– Teko bendrauti su įvairių profesijų lietuvių ir mišriomis šeimomis. Turiu pripažinti, kad visi lietuviai stengiasi išsaugoti kalbą, dvasingumą, kultūrą. Daugelis jų priklauso vienoms ar kitoms organizacijoms, įvairiais būdais stengiasi padėti Lietuvai.

– Didelė problema užsienio lietuviams – santykių su Lietuvoje gyvenančiais lietuvių suderinimas. Gal turėtumėte naudingų tuo klausimu patarimų?

Gydytoja kardiologė R. Balčaitienė Čikagoje, Masonic Medical centro bibliotekoje

– 50 metų – nemažas laikotarpas, kuris suformavo skirtingą pasaulėžiūrą, žmonių charakterius, tarpusavio santykius. Bet aš tikiu, jog ateityje mūsų žmonės taip pat pasikeis ir abipusis dialogas bus lengvesnis.

– Užsienio lietuviai bando daug padėti Lietuvai įvairiose srityse. Ar mūsų teikiama parama Lietuvai pasiekia savo tikslą? Gal turite praktiškų siūlymų pagalbai teikiančioms mūsų organizacijoms?

– Esame labai dėkingi už mums teikiamą pagalbą. Įvairios organizacijos, teikiančios labdarą, siunčiančios įvairius medikamentus, priemones, aparatūrą ir kt., ne visuomet gauna atsakymą ir ne visos siuntos pasiekia adresatus. Gal būtų lengviau ir Jums kontroliuoti teikiamą paramą, jeigu ją siųstumėte konkrečiam adresatui, nurodant savo tikslus bei ketinimus. Taip atsirastų abipusis ryšys, padedantis sudaryti konkrečius užsakymus, atrinkti tai, ką tikslingai siųsti.

– Kuo galėtų užsienio lietuviai prisidėti prie Lietuvos politinės ir ekonominės veiklos pagerinimo. Ar tokia talka išvis Lietuvoje pageidaujama?

– Lietuvių tauta yra maža tauta. Kitose pasaulio šalyse gyvenančių lietuvių skaičius siekia per 1 milijoną. Todėl mums labai svarbi ne tik ekonominė, bet ir psichologinė parama. Politinę situaciją pakeisti sunkoka.

– Ar dar manote kada sugrįžti į Ameriką pasitobulinti savo specialybės žinias?

– Jeigu bus galimybių, taip.

– Jūsų miela daktare, linkėjimai užsienio lietuviams.

– Linkiu visiems čia gyvenantiems lietuviams išsaugoti lietuvišką dainą, kultūrą, palaikyti draugiškus tarpusavio santykius. Linkiu kuo geriausios sveikatos, tvirtybės, kad dar ne vieną kartą galėtume matyti Lietuvą, kurioje Jūs visuomet esate labai laukiami. Tad: "Jeigu nerūpėtų motina Tėvynė, kam tada beplaktų man širdis krutinėj". Su šiais J. Degutytės žodžiais ir keliu sparnus Tėvynės link. Gero vėjo, mieli lietuviai. Iki pasimatymo Tėvų žemėje.

Atsisveikindama nuoširdžiai dėkoju visiems mieliems tėvynainiams, kurie parodė tiek daug meilės, mane sutikdami, globdami, vaišindami. Dėkoju Daytona Beach, FL šūtiškiams kolegoms daktarams ir visiems kilnaširdžiams tėvynainiams.

Gyd. R. Balčaitienė V. ir J. Janušaitis namuose, Daytona Beach, FL, lietuvių tarpe. Sėdi (iš kairės): Vytautas Abraitis, Veronika Janušaitienė, dr. Alfonsas Kisieličius, Olga Kreivėnienė, Vytautas Grybauskas, Stella Abraitienė. Stovi: Antanas Pacevičius, Narcizas Kreivėnas, Regina Balčaitienė, Jurgis Janušaitis ir Joana Grybauskienė

SUSITIKIMAS SU KONGRESMENU R. DURBINU

Amerikos Lietuvių taryba pranešė, kad įvairių tautybių atstovai susitiko su JAV kongresmenu Ričardu Durbinu per pusryčius Maggiano restorane, esančiame Čikagos centre.

Pokalbį pradėjo pats kongresmenas pasisakydamas, kad jo motina yra lietuvė, o tėvas – airis. Jis norėjo sužinoti, kas šiandien labiausiai rūpi įvairioms tautinėms bendrijoms.

(Pabaiga. Pradžia - 10 nr.)

EGIPTIEČIŲ TAUTOS MENO TURTAI

Perspektyva ir kiti erdvei išreikšti būdai egiptiečiams nebuvo žinomi. Žinoma, jiems tai nelabai buvo reikalinga, nes egiptiečiai menu siekė išreikšti ne pasakojimą, o norėjo tik perduoti išpūdį. Nors senojo laikotarpio gale dailininkai su reljefu pradėjo daugiau eksperimentuoti ir jautėsi laisvesni, tačiau išgalėjęs Ozirio kultui, laisvė ir jumoras iš egiptiečių širdžių dingo. 19 dinastijos Ozirio kultas daugiausia dėmesio kreipė į mirtį. Tad ir to laikotarpio reljefai vaizduoja laidotuves, mūmijų paruošimą ir sielos teismą Požemio Dievo karalystėje.

Viduriniame amžiuje buvo labai išplitę sienų piešiniai, kuriems naudojo dažus, o vėliau juos aptraukdavo plonu gipso sluoksniu. Tokių piešinių teko daug matyti Egipte, kurie puošia sienas giliai uolose iškaltuose kambariuose. Spalvos nepaprastai gerai išsilaikiusios ir atrodo, kad toks piešinys neseniai nutapytas. Pradžioje egiptiečiai naudojo mėlyną spalvą, bet vėliau jau jiems buvo žinomas beveik visas spalvų spektras.

Dar tenka pastebėti, kad

egiptiečiai savo menu niekada nesistengė daryti įtakos kitiems, jų meno didybė slypi tik jiems būdingose formose kaip masyvioji piramidžių simetrija, majestotiškų skulptūrų ramybė arba saviti reljefai bei sienų piešiniai. Jie kūrė amžinybei. Niekas ilgiau neišsilaikė, kaip jų menas.

Paminėsiu dabar Clevelando meno muziejuje eksponuojamus Egipto meno kūrinius. Čia matomos skulptūros, reljefai ir sienų piešiniai, kurie beveik visi susiję su Karalių slėniu, t.y. faraonų laidojimo vieta prie Nilo krantų. Čia 6 mylių juostoj yra tiek šventyklų, rūmų ir paminklų, kaip niekur pasaulyje. Čia 1550 m. prieš Kristų pradėtas paskutinis garbingos Egipto istorijos lapas. Dabar ten matomi tik milžiniški griuvėsiai, galybė kolonų, obeliskų ir saulės įkaitinta smėlio ir akmenų dykuma.

Tad kas iš Clevelando meno muziejuje eksponuotų Egipto meno kūrinių atkreipia žiūrovo dėmesį? Nors eksponatų čia ne tiek jau daug, tačiau visi įdomūs ir vertingi jau vien dėl to, kad jie, sukurti prieš 4000 - 5000 metų, pasižymi ypatingu

tikslumu ir neabejotinu meniškumu. Štai, kad ir Amenhotepo IV-jo ir Nefertitės statulėlė. Abu susiėmę rankomis, atrodo, žengia linksmi į ateitį. Karaliaus rūbai raudoni, o jos šviesūs. Egipto skulptoriai dažnai mėgdavo paryškinti kai kurias kūno dalis. Taip ir šioje skulptūroje Nefertitė vaizduojama labai stambiais klubais. Tuo dailininkas norėjęs išreikšti moters vaisingumą. Ši pora turėjo 6 dukras.

Nedidelė Amenhotepo III statulėlė vaizduoja karalių, garbinantį Dievą, tačiau nuleistom rankom. Manoma, kad skulptorius tokioj pozicijoj rankas vaizdavo, bijodamas, kad jos nenulūžtų. Amenhotepo III statulėlė nedidelė, tačiau šis faraonas paprastai mėgdavo labai dideles statulas. Kai kurios jo statulos net iki 8 metrų, vien galvos aukštis siekdavo iki 1.5 m. Iš jo valdymo laikotarpio yra užsilikę ir Memnono kolosai, kurie taip pat pasižymi savo dydžiu. Juos teko man stebėti Thebų slėny, kurie ten kaip kokios pabaisos iškyla iš dykumos. Vienas iš jų šiek tiek žemės drebėjimo apgriautas ir tapo "kalbančiu". Mat plyšiuose

H.Staso nuotraukoje: egiptietės keliauja į turgų

įkaitintas oras besiplėsdamas sukelia tam tikrus garsus – dejavimus. O legendų kūrėjai sugalvojo, kad Memnono kolosas kalbasi su savo motina Aurora. Graikų egiptologai kolosams priskiria dvigubą identifikaciją ir sako, kad Memnonas yra tas pats Amenhotepas. Vietiniai Thebų gyventojai taria Phamenoth – Amenhotep.

Išpūdingas ir Ramzio VI portretas iš 20 dinastijos. Tai iš tikrųjų reljefas smiltainio skeveldroje. Portrete charakteringa jėgos išraiška. Čia pavaizduotas nepaprastai stambus Ramzio VI sprandas

ir toks pat stambus atsikišęs smakras. Ramzis VI, kaip ir Tuthankamonas, turėjęs nepaprastai brangenybėmis išpuostą kapą.

Parodoje yra ir to paties valdovo statulėlė, kur karalius vaizduojamas, kaip anų laikų darbininkas. Jo rankos ant krūtinės sukryžiuotos ir vienoj rankoj laiko žemės kasimui įrankį, lyg būtų pasirošęs darbui. Statulėlė išdrožta iš medžio ir nudažyta. Nuo liemens iki kojų priekinė jos dalis išpuosta smulkiu ieroglifų šriftu.

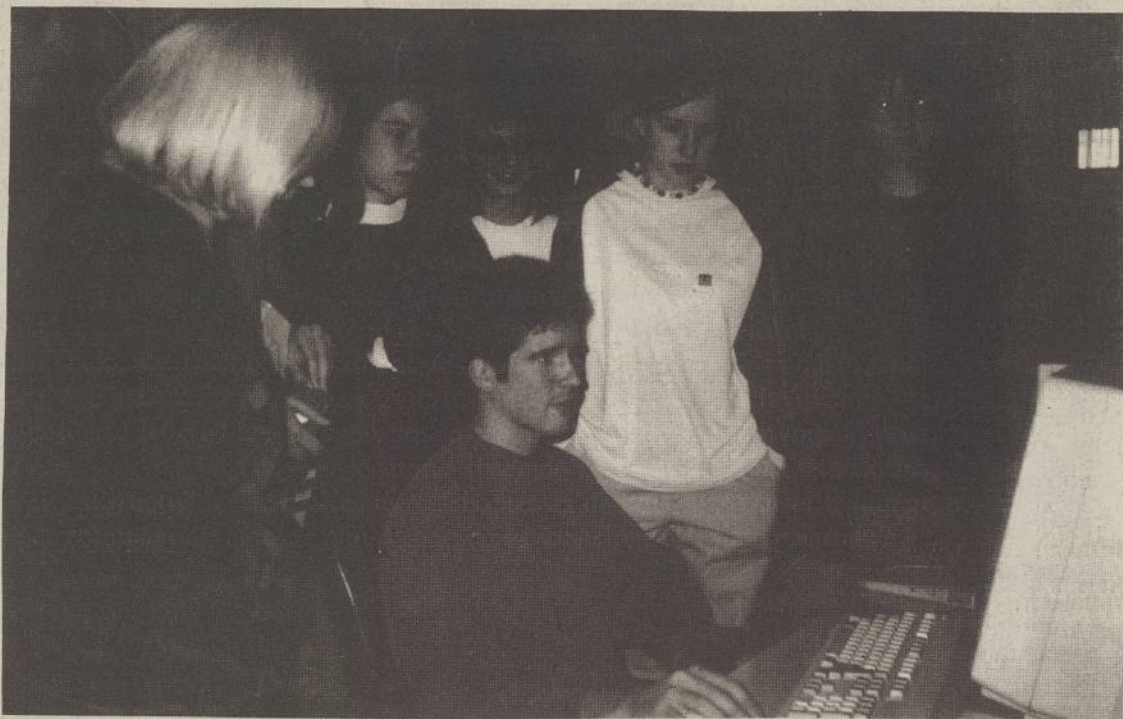
(Nukelta į 9 psl.)

"ŠVYTURYS" KIBERNETINĖJE ERDVĖJE

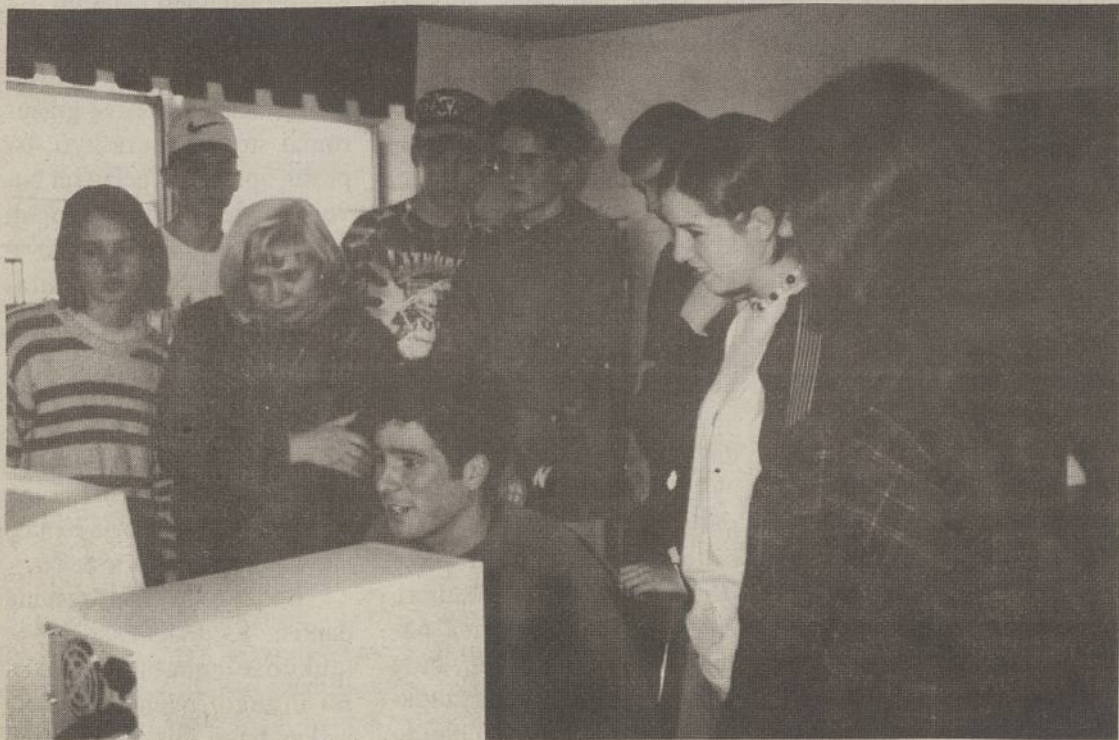
Vasario 17 d. Clevelando "Švyturio" kursų mokiniai turėjo neįprastą galimybę pabendrauti su Montrealio ir Lietuvos jaunimu per kompiuterį. Su Montrealiu kalbėjomes raštu – per Interneto teikiamą paslaugą "CHAT", o su Kauno "Rasos" gimnazija – naudodami WebPhone programine įrangą ir mikrofoną.

Sumanymas pasikalbėti per kompiuterį kilo išsiaiškinus, kokia technologija yra

pricinama tiek Clevelandui, tiek Kaunui. Jau anksčiau porą kartų "Švyturio" ir "Rasos" gimnazijos mokiniai pasikeitė laiškais elektroninio pašto ir Interneto pagalba. Susirašinėdama su "Rasos" gimnazijos mokytoju Ramūnu Kuncaičiu sužinojau, kad turime galimybę vienu metu prisijungti prie Interneto ir leisti mokiniams pasikalbėti.

V.Bacevičiaus nuotraukoje: pasikalbėjimui per kompiuterį vadovauja mokytoja A.Muliolienė ir jos sūnus Linas

Kompiuteriniame pokalbyje dalyvauja "Švyturio" moksleiviai (iš kairės) Rukšėnai, Laniauskas, Idzelis, Stankutė ir Valaitytė. Nuotrauka V.Bacevičiaus. (Žinutės ir nuotraukų autoriai mokinių vardų nenurodė.)

Tą dieną Linas Muliolis atvežė savo kompiuterį į Šv. Kazimiero Lituanistinę mokyklą, prijungė jį prie telefono ir ... per Internetą jaunimas iškeliavo į kibernetinę erdvę. Nors iš pradžių susidūrė su kai kuriais techniniais nesklandumais, tačiau įsitikinome, kad įmanoma girdėti "gyvą kalbą". Nors garso kokybė dar neprilygo tai, kurią turime kalbėdamiesi telefonu, tačiau ši technologija teikia daug galimybių.

"CHAT" technologija yra seniau naudojama ir, aišku, šiek tiek tobulesnė. Todėl "Švyturio" jaunimas ilgiau pabendravo su Montrealiu. Tačiau tikimes, kad naudojantis kompiuteriu, ateityje Clevelando lietuvių jaunimas turės daugiau progų pabendrauti su naujaisiais draugais iš Kauno.

Amanda
MULIOLIENĖ

•••••

TĖVYNĖS PADANGĖJE

SUTARTYS IR SUSITARIMAI
SU BALTARUSIJA

Kovo 12 d. Prezidentas Algirdas Brazauskas pateikė Seimui ratifikuoti keturias tarpvalstybines sutartis ir susitarimus su Baltarusija. Tai sutartys dėl Lietuvos ir Baltarusijos valstybės sienos bei geros kaimynystės ir bendradarbiavimo, susitarimai dėl "Objekto 500" ir hidroelek-

trinės "Tautų draugystė" bei Druskininkuose esančios satorijos "Baltarusija". Šie tarpvalstybiniai dokumentai buvo pasirašyti dar praėjusių metų vasario 6 d., kai Vilniuje su oficialiu vizitu lankėsi Baltarusijos Prezidentas Aleksandras Lukašenka.

PREMIJOS MOKSLININKAMS
IR MENININKAMS

Kovo 8 d. Lietuvos Mokslų akademijoje pagerbti praėjusių metų mokslo premijų laureatai. Mokslininkams įteiktos piniginės premijos ir laureatų diplomai. 1995 metais premijomis įvertinta vienuolika mokslo darbų. Laureatais tapo dvidešimt trys Lietuvos mokslininkai. Jie apdovanoti už dešimtmečiais trukusių tyrinėjimų rezultatus, naujus tyrimo metodus bei kryptis, ypač reikšmingus mokslinius atradimus.

Tarp apdovanotųjų – pirmojo Lietuvos statuto tyrinėtojų, istorikų Edvardo Gudavičiaus ir Stanislovo Lazutkos, tautosakos tyrinė-

tojo Donato Saukos, septyniatomės Lietuvių kalbos istorijos autoriaus Zigmo Zinkevičiaus ir kitų mokslininkų darbai.

Šiemetinės mokslo premijos dydis – 100 "minimalių gyvenimo lygių", t.y. 9,000 litų.

ELTA pranešė, kad Lietuvos muzikų rėmimo fondas penktą kartą surengė 1995-ųjų metų tarptautinių muzikos koncertų laureatų ir jų pedagogų pagerbimo iškilmes. Jos vyko sostinės "Draugystės" viešbutyje. Lietuvą garsinusiems jauniesiems muzikantams, dainininkams ir jų mokytojams įteiktos piniginės premijos,

ŽURNALISTO DIENORAŠTIS
IŠ PASMERKTŲJŲ NAMŲ

Daugiau kaip šimtą dienų Lukiškių kalėjime be teismo (motyvuojant, kad netrukdytų tardymui) buvo įkalintas buvęs "Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius Saulius Stoma. Kalėjimo dienoraštis, pavadintas "Užrašai iš pasmerktųjų namų" kovo pradžioje pristatytas skaitytojams.

Pasak autoriaus, kalėjime patirtus išpūdžius galima neperdedant pavadinti užrašais iš pragaro. Įkalinimo įstaigose nuo sovietinių laikų tebėra išlikusi nužmoginanti represinė sistema. S.Stoma, pristatydamas savo knygą, kalbėjo, kad dauguma Lietuvos žmonių visiškai neišsivaizduoja, kas dedasi kalėjimuose ir kolonijose. O nežinodami tikrosios padėties, jie yra visiškai abejingi.

S.Stomos knygos ištraukos, praeitais metais išspausdintos "Lietuvos ryto" dienraštyje, sukėlė isterišką kai kurių teisėsaugos pareigūnų reakciją.

Šiuo metu žurnalistas ruošiasi jo laukiančiam teis-

mui ir rašo naują knygą. Tačiau žinant, kokia dabartinių Lietuvos teismų darbo kokybė, labai sunku tikėtis, ar bus atsakyta į visus klausimus šioje labai seniai minimoje byloje.

Kai visokių nusikaltėlių grupuočių vadeivos paleidžiami iš teismo salės, nes atseit, pritrūko jų kaltės įrodymų, kai tokiose bylose persigandę liudytojai ir nukentėję atsisakinėja atvykti į teismo posėdžius arba "staiga praranda atmintį", žmonės seniai neteko bet kokio patikėjimo teismais.

Dar baisiau, kai net Aukščiausiojo teismo kolegija savo nutartyse ima naudoti sovietinę terminologiją ir kaltinti žmones, dalyvavusius pasipriešinimo judėjime. Apie tokią tiesiog neįtikėtiną istoriją pranešė Lietuvos spauda.

1996 metų sausio 19 d. minėtoji kolegija nutarė, kad 1941 metų birželio sukilimo dalyvis A.Petrauskas "išdavė savo Tėvynę – Tarybų Sąjungą" ir "su ginklu rankose

kovojo prieš tarybų valdžią."

Konservatorių partijos pirmininkas Vytautas Landsbergis, kalbėdamas apie šį itin skandalingą faktą, nurodė, kad jau seniau yra perspėjęs dėl galimo resovietizacijos pavojaus, tačiau nesitikėjo, kad ji taip giliai prasismelktų į Lietuvos teisėtumą. V.Landsbergis mano, kad minėtos kolegijos teisėjų kvalifikacijos yra "tragiškai menkos".

Vargu, ar kvalifikacija čia kuo nors dėta. Jos turėjo užtekti, kad būtų galima teisingai traktuoti sovietinio karo tribunolo nuosprendį arba neiškraipant perrašyti jame minimo asmens pavardę. Matyt, tokios nutarties motyvai yra kur kas giliai. Ar neturėtų tokie "kvalifikuoti teisės specialistai" patys stoti prieš teismą už pasikėsinimą į Lietuvos Konstituciją, kurioje pasipriešinimas okupantui ir Tėvynės gynimas yra vadinami šventa piliečio pareiga?

(Tęsinys)

Išsigandusi ji pašoko, ėmė kažką kalbėti, aiškinti, tačiau kariškis, nekantriai mostelėjęs automatu, parodė į šalia esantį kambarį. Motina pakluso. Vaikai klydami puolė iš paskos. Pagrūmojęs jiems, kariškis įstūmė motiną į kambarį ir užtrenkė duris... Po kurio laiko išėjo ji verkdamas, sudraskytais drabužiais, sumušta.

O paskur vos ne kas naktį būriais ateidavo kareiviai. Jiems reikėjo moterų. Motina liepdavo vaikams šaukti, verkti – gal jos tada nelies. Tačiau vaikų ašaros kareiviams buvo nė motais. Kartą vienas jų išsivarė jauną nėščią moterį, gyvenusią šalia. Verkė ji aiškindama, kad netrukus turi gimdyti, kad blogai jaučiasi, tačiau tai nepadėjo. Piktai mostelėjęs kalininkovu, kareivis liepė eiti su juo. Nuvarė ją į netoliese buvusį pušyną. Ilgai jaunosios moters motina laukė grįžtančios dukters. Nesulaukusi pasikvietė vaikus ir nuėjo ieškoti. Rado pušyno pakraštyje. Graudžiai aimanuodama ji aiškino, kad nebeturi jėgų net pajudėti, nes apie trisdešimt kareivių perėjo ją. Senoji motina ir vaikai užkėlė ant ratukų ir parvežė į namus. Moteris visą laiką verkė, prašė duoti peilį, kad ga-

lėtų nusižudyti. Kitą dieną ji mirė.

Dėdė, matydamas kaip elgiasi kareiviai, mėgino su jais kalbėtis, aiškintis. Užsiutę jie primušė jį, įmetė į rūšį, o kitą dieną nušovė. Sovietų kareiviams patiko namas, pilnas maisto, gėrybių, todėl greitai visus išvarė lauk, liepdami eiti kur nori. Deske senelė, turėjusi daugiau kaip septyniasdešimt metų, nuo pergyvenimų, sukrėtimų nebegalėjo eiti – suparalyžiavo kojas, todėl vaikai paguldė senelę ir mažąjį Karlą į šokių tokių ratelius ir iškeliavo.

Buvo 1945 metų gegužės 9-oji. Keliai pilni tokių pat pabėgėlių. Jaunesnės moterys ir mergaitės apsirengusios kuo prasčiau, išsitepusios veidus suodžiais, purvu – kad tik nekibtų kareiviai. Rūtą motina aprenkė berniokiškai, bijodama, kad ir jos neišprievartautų. Visam gyvenimui Rūta išsiminė to ryto saulę. Moterys verkdamos kalbėjo: "Saulė raudona teka, dar ir penkiakampė žvaigždė danguje pasirodė. Tai pranašystė. Bolševikai visą pasaulį užims..."

TĄ RYTĄ DANGUJE PASIRODĖ
PENKIAKAMPĖ ŽVAIGŽDĖ

Silvija PELECKIENĖ

Ištrauka iš knygos "Sugriautų namų vaikai"

Pabėgėliai traukė keliais, ieškodami pastogės, ramybės, maisto. Deske šeimai buvo ypač sunku: senelė negalėjo paeiti, dviejų metų Karlas sirgo. Vyresniosios mergaitės, Rūta ir Helga, ieškodavo maisto. Tai bulvę kokią kur suras, tai duonos gabalą išprašys. Kartą įėjo mergaitės į nedidelį namą, tikėdamosi gauti senelei vandens. Po akimirkos išbėgo klydamos. Aprimusios pasakojosi artimiesiems, ką matė. Kambarį aplink stalą vaikščiojo automatu ginkluotas kareivis, o prie stalo klūpojo penki žmonės. Jie buvo sumušti, kruvini, bet dar gyvi. Visų penkių – trijų vaikų, senuko ir moters – liežuviai didelėmis vinimis buvo prikalti prie stalo...

Eidami vienoje pamiškėje pamatė nedidelę trobelę. Deske šeima su kaimynu pasiklojo šiaudų ir sugulė. Vidurnaktį į vidų įpuolė kareivių būrys. Išsigandusi pašoko iš miego Helga. Kareivis tvojai jai šautuvo buože per galvą. Mergaitė nukrito be sąmonės. Išsivarė kaimynę ir toji daugiau negrįžo.

Deske šeima, nukeliavusi su vežimėliu apie šimtą kilometrų, sugrįžo į gimtąją Elenbruchą. Jų name gyveno kareiviai, todėl apsistojo pas kaimynus. Po kurio laiko senelė, pasiramščiuodama lazdomis, šiaip taip kartu su Rūta nuėjo į namus. Manė, gal vilnos ras, ratelį pasiims. Sodyboje šeimininkavo svetimi. Tebebuvo baldai, veidrodžiai. Rado vilnos, ratelį. Išeinant iš namų, atjojo du raiteliai. Pamatę senelę, nušoko nuo arklių ir čiupo ją. Rūta stovėjo it stabo ištikta ir klykė. Vienas kareivių trenkė jai per veidą ir mergaitę nuvirtė. Išprievartavę 73 metų senelę, raiteliai nujojo. Senelę su rateliais teko parsivežti namo. Kareiviai ateidavo beveik kiekvieną naktį.

1945 metų rudenį uniformotieji sukvietė visus Elenbrucho gyventojus ir įsakė per dvi valandas išsinešdinti. Žmonės buvo šiek tiek užsiauginę bulvių, grūdų, būtų prastumą žiemą nebadaudami, tačiau kareiviai neleido nieko pasiimti.

Laukuose jau baltavo pirmosios šalnų. Raiti, gink-

luoti automatais kariškiai varė žmones per lauką juokdamiesi, kad dabar pabėgėliai sužinos, kas yra komunizmas. Apsiauvę klumpėmis, plonai apsirengę, alkani jie vis tolo nuo namų. Senelę teko palikti, nes rateliai buvo sulūžę. Nuvarė kokius šešis kilometrus, kareiviai paliko žmones, liepdami eiti pirmyn. Motinai rūpėjo senelė. Kitą rytą su kaimyne nuskubėjo atgal. Rado senelę nukirsta galva, o atėjusios buvo dar kartą išprievartautos ir išvarytos iš kaimo. Kareiviai senelės palaidoti neleido.

Kartą, eidami su būriu pabėgėlių, pamatė didelį dvarą. Kažkada buvę gražūs rūmai stovėjo išdraskyti, išplėsti, apdegę. Tačiau tai buvo pastogė, galinti apsaugoti nuo šaltų vėjų ir sniego. Dvare jau gyveno keli šimtai žmonių. Kas šiaudų glėbelį, kas kokią seną rūbą, o turtingesni ir antklodę pasimetę glaudėsi vienas prie kito. Čia nebuvo pykčio, neapykantos, barnių. Visus jungė bendras praradimo jausmas, išgyventos kančios ir badas.

Badas rodė vis aštresnius dantis. Šalimais esančiuose laukuose nebebuvo nieko. Jei ir augo rudenį kas nors, viskas buvo nuskinta, iškasta, surinkta.

(Bus daugiau)

Nei rimtai, nei juokais GRANDINIS EPIDEMIJA

Vladas Vijeikis

Berods generolas Galvydis-Bikauskas, o gal kas kitas paskleidė šūkį: "žmagus be kara maksla – kiaula". Aiškiai aukštaitiška tarme. Man teko patirti karo mokslo, tad galiu išlysti iš viršmėnėtvų gyvulių tarpo. Ir ne tik praėjau žmogui reikalingą mokslą, bet užsitarnavau grandinio laipsnį. Prisipažinsiu, kad kariuomenėje tas laipsnis buvo menkai įvertinamas. Gal tik karo metu, kada seržantui žuvus, grandinis gali perimti vadovavimą. Ko jis, žinoma, išsizijojęs laukia, kad galėtų parodyti karo mokslo pasiekimus. Bet taikos metu grandinio laipsniui neteikiama prideramos pagarbos. Nors iki grandinio dar yra visa eilė militarinių pakopų: 1) naujokas, 2) jaunas kareivis, 3) eilinis, 4) sumanus eilinis. Ir tik tada grandinis.

Lietuvos kariuomenėje šis laipsnis buvo gaunamas, baigus mokomąją kuopą. Čia lyg karo akademija, kurioje buvo gaminami grandiniai ir puskarininkiai. Jeigu išėjęs iš mokomosios kuopos puskarininkis parodydavo sugebėjimus, ypatingą paklusnumą, jam buvo pasiūloma palikti kariuomenėje ir jis buvo vadinamas liktiniu puskarininkiu. Jis tapdavo profesionaliu kariu. Taikos metu galėjo prisikasti iki viršilos. Karo metu galimybės neribotos: iki generolo. Bet ir taikos metu nebuvo blogai. Puskarininkiai turėjo savo ramovę, į kurią net grandiniai neturėjo teisės įkišti savo snapo. Tuo pačiu puskarininkiu nebuvo lemta sukinėtis karininkų ramovėje.

Grandinių buvo dvi kategorijos. Tikras grandinis yra baigęs mokomąją kuopą. O tas, kuriam neteko būti šioje akademijoje, buvo va-

dinamas šaltu grandiniu. Šis laipsnis neįrašytas kariniuose statutuose, bet jis buvo labai prigijęs militarinėse sferose. Taigi aš buvau šaltas grandinis. O įvyko taip. Bataliono vadas majoras Drongis ištūmė mane į I bataliono raštinkus. Pastebėjęs mano nepaprastus gabumus rašant rašomąją mašinėlę, pakėlė mane į grandinius. Mat aš su vienu pirštu sugebėdavau atkalti jo raportus pulko štabui. Kompiuterių amžius dar nebuvo atėjęs. Taigi tapau grandiniu, nors ir šaltu. Pusė kuopos man pavydėjo. Mat mano prestižas merginų tarpe labai pakilo. O jos vargšėlės nežino karo mokslo gudrybių ir neatskiria, kur generolas, o kur grandinis. Tik nušveisk gerai batūs, pasikabink ką nors ant diržo ir jeigu turi kokį ženkluką, atskiriantį nuo eilinio, tu daug aukščiau vertinamas.

Prisipažinsiu man patiko būti grandiniu ir išsiskirti iš mažųjų masės. Istorijoje geriausiai žinomi du grandiniai. Kapralas Napoleonas ir grandinis Hitleris. Tik gaila, kad abudu pralaimėjo ir tuo sugadino grandinių prestižą.

Grandinio laipsnis buvo išskiriamas iš eilinių ne tik žymeniu ant uniformos, bet taip pat algos pakėlimu. Eilinis gaudavo 5 litus per mėnesį, o grandinis – 6. Tad nuėjęs į pulko krautuvę ir pamatęs eilinius geriant limonadą, nustebdavo: mes, grandiniai, tai turime iš ko gerti, bet iš ko geria tie eiliniai? Šeši litai nebuvo toks menkas pinigai. Už juos galėjai daugiau nupirkti, negu už šiandieninius šešis dolerius. Galėjai bent šešis kartus nueiti į kino teatrą ir dar likdavo saulėgražom, kurios tuo laiku buvo tokios populiarios, kaip šiandien "kornai". Pabandyk dabar nueiti į kiną už šešis dolerius. Ir matydavai daug geresnius filmus, negu šiandien rodo. Taigi grandinis, gerai savo biudžetą tvarkydamas, galėjo kartu su savo širdies dama kino salėje pasėdėti ir jos rankutę patamsyje paglamonėti.

Pavydūs eiliniai turėjo nusikalę priežodį apie grandinius. Baisiai vulgarus išsireiškimas, nedrįstu čia išdėti. Gal tik į ausį. Bet ką gali laukti iš neišauklėtos masės. Labai norėčiau grįžti į anuos laikus. Parodyčiau eiliniams, ką reiškia vadas.

Įtariu, kad skaitytojai "be kara maksla" gali visko ir nesuprasti, ką čia papasakojau.

Šiandien jau sunku pasakyti, kada ta keistybės keistybės prasidėjo. Gal dar prieš juodojo dumblo vonią, o gal ir vėliau, kai didžioji Galva smarkiai susitrenkė kaktą į Šventojo Karsto akmenį. Nuskriejo, nuaidėjo per visą pasaulį gailus, prikimęs "Atsiprašau". Nelabai kas tesuprato, kieno ir kodėl buvo atsiprašyta, bet tarsi patraukus pienės pūkų prikimšto maišo virvelę, atsiprašinėjimų lavina pasklido po šalį.

Tai bent laikai atėjo. Į visas keturias puses lyg mėnesio amžiaus bambukas lankstėsi vyriausias Ilgasis Stabilizatorius. Dabartinė valdančioji atsiprašinėjo už buvusią daugiametę valdžiusiąją, t.y. pati už save. Dievagojosi, kad tada ne visus suvaldė ir žadėjo visai nieko nebevaldyti, laisvosios rinkos valiai palikti. O seimelio posėdžiuose spykeriai ir spykeriukai, kas storiau, o kas ir visai plonai, kas ilgiau, o kas ir visai trumpai, bet kaip išgaidų, net geriau už valstybinį himną traukė: "Atsiprašau, atsiprašau, atsiprašau..."

Kitam, matyt, viską sa-vaip daryti įpratusiam, išeidavo: "Susikrapštau viską sau". Ir nors tas disonansas iš bendro atsiprašinėjančiųjų choro neblogo išsiskirdavo, bet niekas dėmesio nekreipė, dėl garbės ir orumo atstatymo į teismą nesikreipė. Nes "kas gi gali paneigti", jog ir tokia laki frazė tik nekaltą atsiprašymą tereiskia. Ir nėra čia ko abejoti ir kabinėtis. Nepagautas, tai ir ne vagis. Buvę "Egių" ir "Sekundžių", "Nidų" ir "Ekspresų", "Aurų" ir "Luokių" bosai sau į krūtinę mušėsi. Net "nekilnojamoji biržų" ir "uoliai sveikų kapitalistų klubo" prezidentai iš Lukiškių atsiprašymus kaip oro bučinius siuntė. Sakė, kad teisme tai bus laiko-

ma kaltę švelninančia aplinkybe.

Televizijos stotys, pradedant nuo "valstybiškai – visuomeninės" iki laisviausios internacionalinės", radijas, valstybiniai ir niekam "nepriklausantieji" dienraščiai, savaitraščiai bei mėnraščiai apie nieką kitą daugiau neberašė, o tik skelbė plačiausius reportažus iš "Džetstarų" ir "Boingų", autobusų ir traukinių, akademijų ir superparoduotuvių, turgaviečių ir net viešųjų skalbyklų apie tai, kas ko ir už ką dailiau bei išradingiau atsiprašė. Vos ne visą savaitę didžiausi laikraščiai pirmuosiuose puslapiuose spausdino vyriausiojo kultūros valdytojo nuotrauką, įamžinusią tą įstabią akimirką, kai jis iš paties Bakcho atsiprašinėdamas pylėsi vynelio. Net tamsiųjų tarpvarčių "razbaininkai", vėzdu trinkelėję vėlyvajam praeiviui per galvą, tarsi pavymui į dausas nuo jų sprunkančiai sielai, siuntė balzamiškąją "atsiprašau". Net sostinės troleibusų vairuotojai, kiekvienam naiviam žiopleliui, pervaziavę koją ar kitą kūno dalį, stabtelėdavo, iškišdavo galvą per kabinos langą ir šūktelėdavo: "Radi Boga, izvini, tavarisch!" (dėl Dievo, atleisk, drauge). Net Jeruzalimkos "pani Jadziulka", užvertusi iš trečiojo aukšto balkono paplavų kibirą ant pro šalį šleivojusių kitapiliečių Vankos arba Valerkos, meiliai nusišypsodavo, išdainuodama: "Pšeprašam!"

Knygynuose ir kioskuose kas rytą pasirodydavo ir iki pietų jau būdavo išperkamos pusės milijono egzempliorių tiražu išleistos daugiakalbės atsiprašinėjimų knygelės.

Pasiekė atsiprašymo niežulys net užkampiausias bendroves. Kaimas, matote, ir

lieka tik kaimas, viskas čia vėluoja. Kai miestų viršininėliai ir jų klerkai įvairiomis kalbomis atsipardono, atsisizvino ir atsisorino, tai po buviasodžio kažkas keisto pradėjo darytis Pažadėnų agrarinėje tarnyboje. Na, toje, kur žemę su visomis "kumpensacijomis" dalija, bet niekaip dar nepasidalija. Pats Tempėnų bendrovės vadas į agrarinę atkako, eilėje kantariai laukiančią Kiškelių Marcelę apsikabino ir išdrožė:

– Dovanok, Marceliut, kad tavo žemelę sau ir savo vargšui žentui pasiskyrčiau. Labai jau ji man patiko, prie ežeriuko, prie miškelio, ten, kur pats Galva medžioti atvažiuoja. Kaip tik man toks kąsnelis, nesusitūrėjau. O ir kam tau ta žemelė? Nei tu traktoriaus "Kirovec", nei "Jenisiejaus" kombaino neturi, o mano dviruko garažuose ir sandėliuose štai kiek technikos prikimšta. Nė pats Kudrotas (Red. pastaba: valstybės kontrolierius) nesuskaičiuotų.

Susigraudino Marcelė, tokį atviraširdį atsiprašymą pirmą kartą per savo visą kolchozinį gyvenimą išgirdusi.

– Tiek jau to. Prieš vėją nepapūsi, prieš piktąjį Buktaiprunskų ir susiraukusį Buktaivyti nepasispardysi. – ir nuleidusi galvą išėjo.

Štai kaip būna, kai geras tonas nuo aukštos valdžios į patį nuošaliausią kaimą ateina. Kokia stabili santarvė įsiviešpatauja! Kaip pažadėtu vokišku sviestu arba išreklamuotais "PENKO" tepalais patepti, sukosi vienas po kito ir kaimyninių bendrovių susirinkimai. Tik spėdavo vadas ištarti nenugalimąjį "atsiprašau", kai buvę nariai patys jo labai atsisakydavo net "baltųjų čekių". Štai kokio mandagaus žodžio galia!

(Bus daugiau)

EGIPTIEČIŲ TAUTOS MENO TURTAI

(Atkelta iš 7 psl.)

Matome 19 dinastijos Ramzio III sūnaus Merenptah galvą. Ši galva iš labai šviesaus smiltainio. Jos viršuje nemaža skylė perukui ar papildomam galvos papuošalui laikyti. Reikia pastebėti, kad Merenptah buvo 40-tasis Ramzio III sūnus. Ramzis III iš viso turėjo 50 sūnų ir 40 dukrų. Visi devyni 20 dinastijos valdovai buvo vadinami Ramziais.

Iš reljefų pažymėtinas Tutmozis III iš 18 dinastijos. Reljefas – šviesiame smiltainyje, spalvingas, tačiau dominuoja mėlyna spalva. Tut-

mosis III paveldėjo sostą dar būdamas vaiku. Todėl kraštą tada valdė jo pamotė faraonė Hatšepsut. Po jos mirties Tutmosis III perėmė krašto valdymą ir pasižymėjo kaip įžymus karvedys.

Gana estetiška sėdinčio Amenhotepo IV, laikančio rankoje valdžios skeptrą, statula. Ji sukurta iš rudo albastro, gražiai nušlifauta, su įdomiu galvos papuošalu. Karaliaus stambūs akių vokai ir ryškūs antakiai šiek tiek apsunkina skulptūrą. Veidas jausmingas, kas būdinga visiems faraonams. Statula

lyg ir neužbaigta, nes prie karaliaus šono paprastai turėtų būti ir karalienė.

Nors egiptiečiai ir nesiekė savo menu paveikti kitų tautų, tačiau ši Nilo tauta pasauliui dovanojo pirmąją akmenų architektūrą, padėjo plastinio meno pagrindus, kuriais vėliau naudojosi Periklio laikų skulptoriai.

Tad kas domisi Egipto menu, patarčiau aplankyti parodą, kuri, kaip minėjau, Clevelando meno muziejuje bus iki balandžio 14 d.

Henrikas STASAS

SPORTO ŽINIOS

DIDYSIS SLALOMAS KANADOJE

Šiaurės Amerikos lietuvių kalnų slidinėjimo pirmenybės įvyko vasario 24 d. Loretto Ski Resort, Loretto, Ontario. Varžybų rengėjai - Toronto LSK jungtis, kuriai vadovauja Rimas Kuliavas. Buvo rugtyniaujama slalomo ir didžiojo slalomo rugtysė, įvairiose amžiaus grupėse.

I varžybas atvyko 24 slidininkai: 15 vyrų ir jaunių bei 9 moterys. Jie atstovavo Toronto "Aušros" ir "Vyčio" bei Clevelando "Žaibo" klubus. Keli žaidėjai jokiam klubui nepriklauso. Lyginant su ankstesniaisiais metais, sportininkų labai sumažėjo.

Tačiau varžybos vyko sklandžiai, nors oras slidininkų nelepino. Buvo atodėkis ir teko rungtyniauti ant drėgno sniego. Tarp suaugusiųjų geriausių rezultatų pasiekė Linas Stripinis (nepriklausantis sporto klubui) ir Gailė Jonytė iš "Aušros" klubo. Tarp jaunių pasižymėjo Tomas Skrinskas ("Aušra") ir Natalija Šalkauskytė (neprikla.)

Tiek slalome, tiek ir didžiajame slalome rezultatai buvo skaičiuojami iš dviejų nusileidimų. Atskirose amžiaus grupėse buvo registruojamas tik geresnis rezultatas. Absoliutūs čempionai buvo nustatyti, susumavus abiejų nusileidimų laiką.

Pateikiame kiekvienos rungties technines pasekmes. Šalia sportininko pavardės skliausteliuose įrašytos raidės reiškia:

A – Toronto "Aušra",
V – Toronto "Vyti",
Ž – Clevelando "Žaibo",
N – nepriklausomą slidininką.

DIDYSIS SLALOMAS

Absoliutūs nugalėtojai vyrų grupėje:

1. Linas Stripinis (N) – 19.27 + 19.77 = 39.04 sek.

2. Petras Taraška (Ž) – 21.82 + 22.09 = 43.91 sek.

3. Simonas Namikas (V) – 22.78 + 22.68 = 45.46 sek.

Absoliučios nugalėtojos moterų grupėje:

1. Gailė Jonytė (A) – 21.29 + 21.55 = 43.47 sek.

2. Natalija Šalkauskytė (N) – 24.33 + 23.43 = 47.76 sek.

3. Ramona Valatkienė (V) – 26.87 + 25.63 = 52.50 sek.

Nugalėtojai atskirose amžiaus grupėse:

Mergaitės (9 metų ir jaunesnės):

Vilija Valatkaitė (V) – 41.31 sek.

Berniukai (10-12 metų):

Tim Šalkauskis (N) – 23.09 sek.

Jauniai (13-16 metų):

Tomas Skrinskas (A) – 19.45 sek.

Mergaitės (13-16 metų):

Natalija Šalkauskytė (N) – 23.43 sek.

Vyrai (17-34 metų):

Linas Stripinis (N) – 19.27 sek.

Moterys (17-34 metų):

Gailė Jonytė (A) – 21.55 sek.

Vyrai senjorai (35-49 metų):

Raimundas Valatka (V) – 23.83 sek.

Moterys senjorės (35 metų ir vyresnės):

Ramona Valatkienė (V) – 25.63 sek.

Vyrai veteranai (50 metų ir vyresni):

Rimas Karka (A) – 26.92 sek.

SLALOMAS

Absoliutūs nugalėtojai vyrų grupėje:

1. Linas Stripinis (N) – 22.73 + 22.84 = 44.57 sek.

2. Tomas Skrinskas (A) – 23.10 + 22.70 = 45.80 sek.

3. Petras Taraška (Ž) – 27.85 + 27.32 = 55.17 sek.

Absoliučios nugalėtojos moterų grupėje:

1. Gailė Jonytė (A) – 26.60 + 27.07 = 53.67 sek.

2. Natalija Šalkauskytė (N) – 29.49 + 29.68 = 59.17 sek.

3. Ramona Valatkienė (V) – 33.21 + 31.95 = 65.16 sek.

Nugalėtojai atskirose amžiaus grupėse:

Mergaitės (9 metų ir jaunesnės):

Vilija Valatkaitė (V) – 60.10 sek.

Berniukai (10-12 metų):

Paulius Bušinskas (A) – 34.29 sek.

Mergaitės (10-12 metų):

Aleksandra Valatkaitė (V) – 35.90 sek.

Jauniai (13-16 metų):

Tomas Skrinskas (A) – 22.70 sek.

Mergaitės (13-16 metų):

Natalija Šalkauskytė (N) – 29.49 sek.

Vyrai (17-34 metų):

Linas Stripinis (N) – 22.73 sek.

Moterys (17-34 metų):

Gailė Jonytė (A) – 26.60 sek.

Vyrai senjorai (35-49 metų):

Raimundas Valatka (V) – 30.39 sek.

Moterys senjorės (35 metų ir vyresnės):

Ramona Valatkienė (V) – 31.95 sek.

Vyrai veteranai (50 metų ir vyresni):

Audrius Šilcika (A) – 36.78 sek.

Algis BIELSKUS

Skaitytojams pageidaujant

LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMAS

1995 m. gruodžio 12 d., Nr. 1-1119, Vilnius

Dėl asmenų, laikomų nuolat gyvenančiais arba gyvenančiais Lietuvos Respublikoje

1 straipsnis. Šis įstatymas nustato reikalavimus asmeniui, laikomam nuolat gyvenančiu arba gyvenančiu Lietuvos Respublikoje pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymą, Seimo rinkimų įstatymą, Prezidento rinkimų įstatymą, Pilietybės įstatymą, įstatymą "Dėl užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje" ir įstatymą "Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų".

2 straipsnis. Nuolat gyvenančiu arba gyvenančiu Lietuvos Respublikoje laikomas Lietuvos Respublikos pilietis, kuris faktiškai gyvena Lietuvoje ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus.

Nuolatinio gyvenimo faktą įrodo įrašas apie nuolatinę gyvenamąją vietą piliečio pase. Valstybės institucija gali pareikalauti papildomos informacijos, jei kyla abejonė, ar asmuo faktiškai gyvena Lietuvoje.

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos pilietis, faktiškai gyvenantis Lietuvos Respublikoje, tačiau neturintis pase įrašo apie nuolatinę gyvenamąją vietą arba neturintis nuolatinės gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje, laikomas nuolat gyvenančiu arba gyvenančiu Lietuvoje, jei jis ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus dirba Lietuvoje ar turi kitą apmokestinamą užsiėmimą Lietuvoje, ar gauna legalią pensiją, ar turi kitą legalų pragyvenimo šaltinį; arba ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus moka Lietuvos teritorijoje pajamų ar kitus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus mokesčius arba Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra nuo jų atleistas, ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus moka socialinio draudimo įmokas (išskyrus nedarbingius pensininkus).

4 straipsnis. Lietuvos Respublikos pilietis, atvykęs gyventi į Lietuvos Respubliką iš kitos valstybės, laikomas nuolat gyvenančiu arba gyvenančiu Lietuvos Respublikoje, jeigu jis:

yra įsigijęs pagal nuosavybės teisę ar išsinuomojęs gyvenamąją patalpą Lietuvoje arba yra savininko ar nuomininko šeimos narys ir jo Lietuvos Respublikos pilie-

čio pase yra įrašas apie asmens nuolatinę gyvenamąją vietą; ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus dirba Lietuvoje ar turi kitą apmokestinamą užsiėmimą Lietuvoje, arba gauna Lietuvoje legalią pensiją, arba yra išlaikomas Lietuvoje kitų asmenų, arba turi kitą legalų pragyvenimo šaltinį; ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus moka Lietuvos teritorijoje pajamų ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus mokesčius arba Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra nuo jų atleistas.

5 straipsnis. Užsienietis laikomas nuolat gyvenančiu Lietuvos Respublikoje, jeigu jis, teisėtai gavęs leidimą nuolat gyventi Lietuvoje:

yra įsigijęs pagal nuosavybės teisę arba išsinuomojęs gyvenamąją patalpą Lietuvoje, arba yra savininko ar nuomininko šeimos narys ir jo asmens dokumente yra įrašas apie asmens nuolatinę gyvenamąją vietą; ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus dirba Lietuvoje ar turi kitą apmokestinamą užsiėmimą Lietuvoje, arba gauna Lietuvoje legalią pensiją, arba yra išlaikomas Lietuvoje kitų asmenų, arba turi legalų pragyvenimo šaltinį; ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus moka Lietuvos teritorijoje pajamų ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytus mokesčius arba Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka yra nuo jų atleistas, ir ne mažiau kaip pastaruosius vienerius metus moka socialinio draudimo įmokas (išskyrus nedarbingius pensininkus).

6 straipsnis. Šio įstatymo 2,3,4 ir 5 straipsniuose nustatytas vienerių metų terminas taikomas tuo atveju, jei šio įstatymo 1 straipsnyje nurodytuose įstatymuose nenustatytas kitoks terminas (nenustatyta kitaip).

Dokumentus, įrodančius nuolatinį gyvenimą Lietuvos Respublikoje, suinteresuotas asmuo pateikia atitinkamoms valstybės institucijoms, kurių sprendimas gali būti skundžiamas teismui.

7 straipsnis. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 1996 m. kovo 1 d. suderinti Vyriausybės norminius aktus su šio įstatymo reikalavimais.

"Valstybės žinios"

"RAKETBOLO" PIRMENYBĖS

Šios pirmenybės įvyks 1996 m. balandžio 20 d. (šeštadienį) Coastal Caroline University, Hwy 501, Conway, South Caroline. Ši vietovė yra visai arti Myrtle Beach kurorto. Varžybas rengia ŠALFASS-gos Raketbolo komitetas. Turnyro vadovas – pulkininkas Kęstutis Gedmintas.

Registracija – nuo 8:30 a.m. Varžybų pradžia – 9:00 a.m.

Pirmenybių programoje vicnetų ir dvejetų varžybos šiose grupėse:

vyrų "Open" (neribojant pagal amžių),
moterų (neribojant pagal amžių),
vyrų senjorų (50 metų ir

vyresnių),
pradedančiųjų - "Novice" (neribojant pagal amžių).

Jeigu atvyktų daugiau dalyvių, varžybų programa gali būti patikslinta. Būtų sudaromos naujos grupės, atsižvelgiant į žaidėjų patyrimą bei amžių.

Kviečiame dalyvauti visus lietuvių kilmės žaidėjus.

Norinčius dalyvauti pirmenybėse prašome užsiregistruoti iki balandžio 12 d. (imtinai) šiuo adresu:

Col. Kęstutis Gedmintas, 100E Myrtle Greens Dr., Conway, SC 29526. Telefonai:

namų - 803-347-3559,
darbo - 803-358-0620,

savaitgaliais - 803-736-4311.

Papildomą informaciją gali suteikti ir Algis Nagevičius, tel. 216-845-8848.

Išsamią informaciją gauna visi ŠALFASS-gos klubai. Varžybomis besidominčius pavienius asmenis prašome kreiptis į K.Gedmintą arba A.Nagevičių.

Tuo pat metu vyks ir Lietuvių pavasarinis draugiškas golfo turnyras. Nepraleiskite geros progos pabūti savaitgalį (o kas galite – ir ilgėliau) šiame gražiam Atlanto pajūrio kurorte.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

CLEVELANDE ir apylinkėse

BOB DOLE NUSITEIKĖS RYŽTINGAI

(Atkelta iš 4 psl.)

Dr. Viktoras Stankus ir "The Plain Dealer" reporterė Jane Scott po susitikimo su senatoriumi Bob Dole

plečiamas, nepaisant Maskvos pretenzijų. Naujų narių priėmimas į NATO yra būtinas tiek visos Europos, tiek ir pačios Amerikos saugumui.

– Nevažiuosiu atsiklausti Maskvos, kurias šalis ir

kokia tvarka galima priimti į NATO, kaip tai daro dabartinė Amerikos administracija.

B.Dole nurodė, kad reikia tiek ekonomiškai, tiek politiškai remti valstybes, išsivadavusias iš sovietinio la-

• KOVO 23 d. 6:30 val. vakaro Lietuvių namuose – Clevelando Žaibo metinis parengimas – "EVENING AT THE RACES".

• KOVO 24 d. nuo 11:30 iki 2 val. – Skautų KAZIUKO MUGĖ Dievo Motinos salėje.

• BALANDŽIO 13 d. šeštadienį – Kauno choro "Leliūmai" koncertas – rengia Ateities klubas.

• BALANDŽIO 14 d. Ateitininkų Šeimos šventė

• BALANDŽIO 14 d. – ATVELYKIO STALAS Šv. Jurgio parapijos salėje 11:30 ryto

• BALANDŽIO 27 d. šeštadienį – Los Angeles teatro spektaklis – "TRYSMYLIMOS". Rengia vyr. skaučių Židinys.

• BALANDŽIO 28 d. 11:45 v.r. Lietuvių Bendruomenės metinis susirinkimas Dievo Motinos parapijos svetainėje.

• GEGUŽES 27 d. – Memorial Day: apeigos, Mišios, pusryčiai. Rengia Katalikų karo veteranų 613-as postas Šv. Jurgio parapijoje 8:30 ryto.

• BIRŽELIO 16 d. sekmadienį – Tragiškų birželio mėnesio įvykių minėjimas. Rengia Clevelando Baltų komitetas.

• LIEPOS 14 d. – Šv. Jurgio parapijos gegužinė. Pradžią 11:30 ryto Šv. Jurgio sodyboje.

• RUGPJŪČIO 17 d. 6:00 v.v. – Lietuvių Kultūrinių Darželių vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH

• RUGSĖJO 28 d., šeštadienį – Tradicinis Baltų draugystės vakaras Latvių salėje. Rengia Clevelando Baltų komitetas.

• LAPKRIČIO 9 d. – Dievo Motinos parapijos choro rudens balius, 7 v.v.

• LAPKRIČIO 17 d. – Šv. Jurgio parapijos rudens festivalis nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p.

gerio, kad būtų galima galutinai užkirsti kelią komunistinės nomenklatūros grizimui į valdžią arba pašalinti ją tuose kraštuose, kur pasinaudodama pereinamojo laikotarpio sunkumais ji vėl yra užėmusi stiprias pozicijas. Šiose valstybėse turi susiformuoti tikra demokratinė santvarka su tvirtu tautos ūkiu. Susirinkusieji su dideliu dėmesiu išklause senatoriaus kalbą ir išreiškė tvirtą pritarimą jo pozicijai.

Kaip parodė šis susitikimas, senatorius Bob Dole yra nusiteikęs ryžtingai siekti pergalės Prezidento rinkimuose.

Dr. Viktoras STANKUS

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.

Pinigai pervedami doleriais.

Sutvarkomi palikimai.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.

Komercinės siuntos pagal susitarimą.

MAISTO SIUNTINIAI nuo \$39,- iki \$98,-

Aukštos kokybės maisto produktai.

Rūta Degutienė, 28262 Chardon Rd.

Willoughby Hills, OH 44092

Tel. 216-943-4662

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

*Dieve, duok mums, kad žiemos šalčius nulydėję
Ir sulaukę pavasario bei Kaziuko skautiškos mugės,
Vėl susikviestubim į kaimyniškai pasisveikint.*

CLEVELANDO LIETUVIŲ SKAUTIJA

nuo širdies kviečia visus Clevelando lietuvius ir jų draugus apsilankyti menėje

KAZIUKO MUGĖJE,

kuri ruošiamą š.m. kovo 24 dieną, sekmadienį, nuo 11:30 iki 2:00 (tuojau po šv. Mišių) Dievo Motinos parapijos salėje.

Turėsite progos pabendrauti su lietuviukais skautais, nusipirkti skautų pagamintų gaminių, riestainių, kepsnių, sūrių, pasivaikinti Jums paruoštais pietumis ir saldumynais, išbandyti savo laimę loterijoje ir paprasčiausiai su savo tautiečiais ir kaimynais pasišmonėti.

Atsiveskite vaikus ir anūkus pažaisiti ir pasimokyti kartu su skautais.

*Kviečiame ir laukiame
Clevelando lietuvių skautiją*

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

**SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS**

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 **481-6677**

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

Metiniame Clevelando "Taupos" kredito kooperatyvo narių susirinkime (žr. "Dirvos" devintąjį numerį, 11 psl.). Pranešimą skaito E. Marcinkevičius. Už stalo sėdi (iš kairės): A.Rukšėnas, V.Urbaitis, A.Spirikaitis ir R.Hallal.

ATMINTIS

A. † A. MARIJAI BAČIULIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą VLADĄ BAČIULĮ, dukrą GIDONĘ STEPONAVIČIENĘ su visa šeima bei ALDONĄ BLIUMENTALIENĘ su šeima.

Kartu liūdime

Jadzė Dautienė
Bronė ir Benius Paulioniai
Elsė ir Vytas Račkauskai
Irena ir Edis Rydeliai
Jonas Rastenis
Roma ir Henrikas Tatarūnai

A. † A. MARIJAI BAČIULIENEI

mirus, jos vyrą VLADĄ – buvusį Ramovėnų vyrų choro narį ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučia buvę dainos draugai ir jų šeimos.

J. ir A. Kazėnai A. ir M. Liutkai
A. Kavaliūnas J. Citulis
G. ir A. Karsokai H. ir I. Johansonai
K. ir A. Gaižučiai Wm. ir V. Nikštėnai

MARIJAI BAČIULIENEI

mirus, jos vyrui VLADUI ir dukrai GIDONEI bei jos vyrui STEPONAVIČIAMS, o taip pat ir kitiems giminėms ir artimiesiems, mūsų nuoširdi užuojauta.

Dr. Jonas ir Izabelė Stankaičiai

A. A. MARIJAI BAČIULIENEI

į Amžinybę išėjus, jos vyrą VLADĄ, dukterį GIDONĘ STEPONAVIČIENĘ, žentą KESTUTĮ, ALDONĄ BLIUMENTALIENĘ, jų šeimas ir visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu su jais liūdime

D. L. K. Birutės draugijos
Clevelando skyrius

Sesutei

ZOSELEI ADOMAVIČIŪTEI

staiga mirus, giliai užjaučiu mielą MATILDĄ MARCINKIENĘ ir kitus artimuosius

Rūta Sakienė

PATIKSLINIMAS

"Dirvos" aštuntajame ir devintajame numeryje yra paskelbta inžinieriaus E. Bartkaus kalba, kurią jis pasakė Kaune, pagerbiant visus tris mūsų prezidentus. Jo kalba buvo gerai paruošta ir puikiai atitiko iškilmių nuotaiką.

Tik gaila, kad savo kalboje E. Bartkus pareiškė: "K. Grinius su V. Kudirka kuria lietuvišką socialdemokratinę srovę-varpininkus". Nei K. Grinius, nei V. Kudirka niekada socialdemokratinės srovės nekūrė. O varpininkų srovė niekada nieko bendro su socdemais neturėjo ir neturi. Socialdemokratai priklausė Socialistų Internacionalui, o varpininkai buvo grynai tautinė srovė, jokiems "internacionalams" nepri-

klausė ir puoselėjo tautinio liberalizmo siekius.

Kudirkos bendražygiai 1902 metais Lietuvoje susibūrė į politinę Demokratų partiją. Ši partija vėliau veikė Valstiečių liaudininkų vardu. Šiandien Lietuvoje vėl yra atgaivinta Demokratų partija.

Dr. K. Grinius iš prigimtųjų buvo plataus masto eruditas ir tolerantas. Tad jis palaikė asmeniškų ryšių ir su kitų partijų bei srovių veikėjais. Tačiau jis buvo Lietuvos Valstiečių liaudininkų sąjungos garbės pirmininkas ir jokiuose kituose politiniuose junginiuose nedalyvavo.

Jonas Daugėla

Florida

Atlanta Import-Export Inc.

2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312) 434-2121 (800) 775-SEND

Mūsų Atstovas Clevelande:

Dainius Zalensas
LITMA I.E.

639 East 185 th Street
Cleveland, Ohio 44119

Telefonas: (216) 481-0011

Greitas Siuntinių Pristatymas

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

RUSIJĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ

Pasiteiraukit dėl Amerikietiško maisto komplektų

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

LINAS VYŠNIONIS

Advokatas Tel: (216) 383-0225

24400 Highland Road, Suite 9 • Richmond Hts. OH 44143

MATAS & ASSOCIATES

RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser

17938 Neff Road
Cleveland, OH. 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Road
Pepper Pike, Oh. 44124
(216) 473-2530

ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

IRQ Computer Consultants

Orientuojames į smulkų ir vidut. verslą.

Konsultuojame su kompiuteriais ir programine įranga susijusiais klausimais. Pateikiame kompiuterinę techniką pagal kliento poreikius ir pageidavimus.

Hardware • Software • Upgrades • DOS Windows • Macintosh • OS/2 • Networks Databases • Internet Setup • Web Pages

Linas Muliolis Gregory Higley
(216) 558-7919 (216) 982-2530

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DIRVĄ"

Štai tie, kurie padeda
išlaikyti lietuvišką laikraštį

Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:

Sherkšnis V., Gardner	20.00
Galinis I., Lemont	10.00
Ulcickas A., Nashua	5.00
Nasvytis JP., Avon	50.00
Simanuskas P., Manchester	10.00
Linkus K., Miami Beach	20.00
Gelažius V., St. Pete.	10.00
Urbonas A., St. Pete. B.	5.00
Kaspariūnas J., St. Pete.	10.00
Chainas V., Naples	20.00
Bakūnas S., Cleveland	5.00
Pabrinkis S., Cleveland	20.00
Macijauskas H., Mayfield Hts.	20.00
Miškinis D., Cincinnati	20.00
Bražėnas A., Royal Oak	10.00
Čekus B., Dearborn Hts.	10.00
Babonas A. Rev., Detroit	20.00
Šukelis S., Chicago	20.00
Mikėnas B., Lemont	5.00
Baras S., Oak Brook	20.00
Petkauskas A., Chicago	5.00
Rutenis V., Vero Beach	20.00
Vidugiris V., Rancho Palos	25.00
Abromaitis B., Canada	10.00
Gofensas S., Brockton	5.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

KREIPIMASIS

Į BENDRAAMŽIUS

Skaitydama "Dirvą", panorau susipažinti su lietuviiais, gyvenančiais užsienyje. Man – dvylika metų. Norėčiau susirašinėti su bendraamžiais.

Aš mėgstu sportuoti, keliauti, prižiūrėti įvairius gyvūnus, jodinėti. Labai domiuosi istorija ir gamta.

Mūsų šeima - nedidelė. Tėtis yra Seimo narys, mama – dėstytoja, o brolis mokosi pirmoje klasėje.

Norėčiau susirašinėti lietuviškai, bet galima ir angliškai. Mano adresas: Rasa Baležentytė, LŽŪA gyvenvietė 13-40, Kaunas, Lietuva.